

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 15-16 listopada 2013 roku na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów I stopnia realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej o profilu ogólnoakademickim na Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA – ekspert formalno-prawny
- Edyta Prociak – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie na kierunku informatyka i *ekonometria* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Pierwsza odbyła się w roku 2007/2008 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej Uchwałą Nr 54/2008 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 lutego 2008 r.

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku Zespołem ds. Jakości Kształcenia. Współpraca władz Wydziału z zespołem oceniającym podczas wizytacji była wzorowa.

Załącznik nr 1 Podstawy prawne oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę*

1.1).

Uczelnia rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia w specjalnościach *nauki o rodzinie, handel zagraniczny, integracja europejska, amerykanistyka, zarządzanie, marketing* oraz *administracja publiczna* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-1-0145-3/EKo/00 z dnia 3 stycznia 2000 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych w Krakowskiej Szkole Wyższej im. Andrzeja Frycza

Modrzewskiego. Na mocy decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lutego 2009 r. otrzymała nazwę w jej aktualnym brzmieniu tj. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z siedzibą w Krakowie.

Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów pierwszego stopnia Uczelnia otrzymała decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w dniu 23 lipca 2004 r. (nr DSW-3-4003/1181/EK/Rej.141/04).

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane i odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie tj.: po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat, Założyciel Uczelni skierował stosowny wniosek do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Strategia Uczelni została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu z dnia 7 stycznia 2012 r. w sprawie przyjęcia dokumentu strategii rozwoju uczelni pn. „Strategia Rozwoju Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego na lata 2011 – 2015” uaktualniona Uchwałą Senatu z dnia 25 września 2013 r. w sprawie przyjęcia zmian w dokumencie strategii rozwoju uczelni, obejmujący lata 2013 – 2015. W dokumentach tych przyjęto również misję Uczelni.

Natomiast na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej opracowano strategię Wydziału, która została przyjęta Uchwałą Rady Wydziału Nr 17/I/12/13 w dniu 29 stycznia 2013 r. w dokumencie pn. „Strategia rozwoju Wydziału Zarządzania i Komunikacji Krakowskiej Akademii Frycza Modrzewskiego na lata 2012 – 2015”.

Uchwały Statutu w sprawie strategii zostały podjęte już po decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie utworzenia kierunku *informatyka i ekonometria*.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu i Rady Wydziału wraz z listami obecności w powyższych sprawach.

Kierunek informatyka i ekonometria w swojej koncepcji wpisuje się w podstawowe działania uczelni określone w misji jako:

- działania edukacyjne i naukowo-badawcze zorientowane odpowiednio na współczesne wyzwania i uwarunkowania zwłaszcza postęp technologiczny i rozwój ekonomiczny,
- mające na celu formowanie osobowości jednostki, relacji międzygrupowych i integracji społecznej, budowania społeczeństwa opartego na wiedzy i racjonalnie zarządzanej gospodarce opartej na wiedzy

Koncepcja kształcenia te powinny realizuje poprzez orientację na wyposażenie absolwenta w wiedzę z zakresu najnowszych technologii informatycznych i integracji wiedzy ogólnoeconomicznej z umiejętnościami informatycznymi i wykorzystywaniu tych umiejętności w procesach zarządczych i analitycznych w gospodarce. Koncepcja kształcenia sprzyja również kształtowaniu osobowości studentów poprzez oferowanie przedmiotów z zakresu wiedzy humanistycznej jak i pracy w grupach, co wykształca relacje międzygrupowe. Strategia Uczelni jak i Wydziału formułuje cele strategiczne w obszarze dydaktyki. Są nimi; podnoszenie jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy i preferencji kandydatów . Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej w swojej misji identyfikuje się z misją Uczelni i ją konkretyzuje zgodnie z profilem swojej działalności dydaktycznej i naukowej. Wydział stawia sobie za cel zbudowanie mocnej pozycji dydaktycznej oraz naukowej w polskim i międzynarodowym środowisku naukowym i zbudowanie dobrych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Celem strategicznym Wydziału w obszarze dydaktycznym jest systematyczne podnoszenie jakości kształcenia i umiędzynarodowienie kształcenia. Zatem cel ten jest zgodny z celami strategicznymi uczelni a kierunek informatyka i ekonometria cele te realizuje między innymi poprzez wdrożony wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który jest podstawowym instrumentem wykorzystywanym w realizacji celu strategicznego w zakresie doskonalenia jakości

kształcenia. Efekty tego systemu zostały przedstawione podczas wizytacji. Z kolei współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala na realizację celu strategicznego dotyczącego dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy. Kierunek informatyka i ekonometria wpisuje się również w cel strategiczny jakim jest wdrażanie oferty kształcenia na odległość z uwagi na kadre o kwalifikacjach, które będą wspomagać przygotowanie studentów do korzystania z takiej oferty.

Koncepcja kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria o profilu ogólnoakademickim zachowuje cechy elastyczności i różnorodności poprzez oferowanie specjalności kształcenia a także wykładów do wyboru i możliwości wyboru seminarium dyplomowego. Po drugim semestrze studenci wybierają jedną ze specjalności oferowanych w ramach kierunku. W latach 2008/09-2010/11 były to dwie specjalności: Systemy Informatyczne w Przedsiębiorstwie oraz Bezpieczeństwo Systemów Informacyjnych. Po analizie rynku pracy w sektorze IT społeczność wydziału zdecydowała o wprowadzeniu w roku akademickim 2011 /2012 nowych specjalności. Dlatego też od roku 2011/12 oferowane są dwie nowe specjalności: E-biznes oraz Informatyka stosowana. W ramach poszczególnych specjalności studenci pogłębiają wiedzę poprzez przedmioty specjalnościowe, zarówno obligatoryjne jak i wybieralne. Różnorodność oferty wzbogacana jest praktykami zawodowymi organizowanymi w firmach komputerowych i organizacjach gospodarczych regionu Małopolski co pozwala na nabywanie określonych umiejętności z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w programie kształcenia co z kolei wzbogaca możliwości dotyczące zakresu pracy dyplomowej. Koncepcja kształcenia jest wyraźnie zorientowana na informatykę o czym świadczą i specjalności oferowane studentom a także treści kształcenia przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Orientacja taka wynika między innymi z potrzeb rynku pracy a także zainteresowania studentów. Zespół oceniający uważa iż koncepcja kształcenia powinna w większym stopniu położyć również akcent na treści kształcenia związane ze statystką, ekonometrią prognozowaniem z wykorzystaniem technologii informatycznych.

1.2)

Koncepcja kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria budowana była przy udziale kadry akademickiej, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Na Wydziale powołana została Rada Programowa ds. współpracy z biznesem przy Studium Informatycznym. Do zadań Rady należy: między innymi: Merytoryczna ocena planów studiów i programów zajęć, udział w organizowanych corocznie konsultacjach programu nauczania z pracodawcami w ramach panelu dyskusyjnego, promowanie udziału praktyków w zajęciach i spotkaniach ze studentami w ramach realizacji praktycznego wymiaru dydaktyki, związanego z przygotowaniem studentów do poruszania się po rynku pracy, inspirowanie pracodawców do zgłaszania tematów prac projektowych oraz prac dyplomowych ,pomoc w organizacji praktyk dla studentów oraz staży dla absolwentów tego kierunku, opiniowanie formularzy ankiety dla absolwentów i pracodawców, podejmowanie starań zmierzających do poszerzania kontaktów ze środowiskiem pracodawców . Rozmowy zespołu oceniającego przeprowadzone z władzami uczelni oraz dokumentacja przedstawiona podczas wizytacji wskazuje, iż koncepcja kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria była konsultowana z przedstawicielami rynku pracy. Konsultacja miała między innymi formę ankiet dotyczących efektów kształcenia oraz programu studiów w tym oceny wagi poszczególnych przedmiotów pod kątem realizacji efektów kształcenia. Uwagi te stanowiły podstawę do modyfikacji koncepcji kształcenia. Studenci biorą udział w tworzeniu koncepcji poprzez udział w Radzie Wydziału, Komisji ds. Jakości kształcenia. W świetle spotkania z kadrami akademicką można uznać, że kadra akademicka jest bezpośrednio zaangażowana w tworzenie koncepcji kształcenia na kierunku i ciągłego jej doskonalenia . Natomiast rozmowy ze studentami pozwalają sądzić iż studenci oczekują zdecydowanie bardziej na rozwijanie

ścieżki kształcenia preferującej zagadnienia należące do informatyki. Warto, w opinii zespołu oceniającego, przeprowadzić konsultacje z kadrami, studentami i pracodawcami w celu wypracowania tożsamości kierunku w której np. informatyka będzie zorientowana na informatykę w zastosowaniach w ekonomii, procesach zarządczych. Warto rozważyć osadzenie kierunku informatyka i ekonometria nie tylko w obszarze nauk społecznych ale bądź dodatkowo w obszarze nauk technicznych lub ścisłych co stworzy dodatkowe możliwości uelastycznienia oferty kształcenia

Studenci wizytowanego kierunku nie włączają się aktywnie w prace nad kształtowaniem koncepcji kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria. Są jednak obecni podczas posiedzeń Rady Wydziału i tam zajmują stanowisko podczas głosowań. Ponadto właściwy organ Samorządu Studentów opiniuje program i plan studiów. Ponadto przy kształtowaniu koncepcji kształcenia brana jest pod uwagę opinia studentów wyrażona w ankietach ewaluacyjnych. Studenci kierunku informatyka i ekonometria nie angażują się w prace nad koncepcją kształcenia z własnego wyboru.

Obecni podczas spotkania z zespołem wizytującym studenci studiów niestacjonarnych przyznali, że ich główną motywacją do podjęcia kształcenia była konieczność uzupełnienia kwalifikacji w związku z wykonywaną już pracą zawodową. Ofertę Uczelni oceniają jako konkurencyjną, jednakże w ich opinii poziom jakości kształcenia nie dorównuje oferowanemu przez krakowskie uczelnie publiczne. Większość studentów wiąże swoją pracę z wykonywaniem zawodu programisty, do czego jednak oceniany kierunek studiów nie w pełni przygotowuje.

Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci wyrazili wątpliwość dotyczącą nierealizowania kierunku informatyka i ekonometria jako kierunku zakończonego uzyskaniem tytułu inżyniera. Wszyscy obecni na spotkaniu jednogłośnie wyrazili zainteresowanie uzyskaniem tytułu inżyniera w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. W opinii zespołu oceniającego jest to kolejny pożądaný etap rozwoju kierunku.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia kierunku informatyka i ekonometria jest wyraźnie powiązana z misją uczelni, strategią Wydziału i Uczelni poprzez oferowanie treści kształcenia dotyczących nowoczesnych technologii informatycznych a także orientację na potrzeby rynku pracy i zainteresowanie kandydatów.

1.2) W budowaniu koncepcji kształcenia bierze udział kadra akademicka, studenci poprzez udział w gremiach współpracujących na rzecz budowania i doskonalenia jakości kształcenia, a także Rada Programowa w której biorą udział przedstawiciele pracodawców.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Uchwałą z dnia 11 kwietnia 2012 r. Senat ustalił efekty kształcenia dla kierunku *informatyka i ekonometria* dla studiów I stopnia, zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, po ich pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Wydziału oraz Senacki Zespół ds. Krajowych Ram Kwalifikacji.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału wraz z listami obecności w powyższych sprawach. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie prowadzi kształcenie na kierunku *Informatyka i ekonometria* na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia w ramach profilu ogólnoakademickiego. Tworząc ten kierunek studiów Uczelnia wyszła z założenia, że gospodarka w coraz większym stopniu będzie potrzebowała specjalistów z zakresu informatyki i technologii informatycznych. Zapotrzebowanie na nich jest zgłaszane zarówno przez firmy informatyczne przygotowujące systemy informatyczne dla innych użytkowników, jak i przedsiębiorstwa będące użytkownikami tych systemów. Kierując się tego typu przesłankami absolwenci kierunku *Informatyka i ekonometria* wyposażeni są w wiedzę i umiejętności w zakresie metod, narzędzi i zastosowań informatyki w różnych rodzajach przedsiębiorstw, organizacji i instytucji. Absolwent ocenianego kierunku jest specjalistą z zakresu projektowania i tworzenia systemów informatycznych oraz wykorzystania technologii i sprzętu informatycznego. Posiada on ogólne wykształcenie na poziomie wyższym z zakresu ekonomii i zarządzania oraz usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu informatyki i przedmiotów analitycznych. Szczególne znacznie przypisuje się do wyposażenia absolwenta w umiejętność posługiwania się specjalistycznym językiem angielskim z zakresu informatyki. Sylwetka absolwenta została w sposób odpowiednio szczegółowy, z rozwinięciem opisu zakresu jego wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ujęta w programie kształcenia. Tak sformułowana sylwetka absolwenta jest właściwa dla wygasającego standardowego cyklu kształcenia gdyż jest zgodna zarówno z przyjętą koncepcją kształcenia jak i standardami kształcenia. Można zatem stwierdzić, że cele kształcenia dla kierunku *Informatyka i ekonometria* ujęte w programie kształcenia zostały określone w sposób prawidłowy. Odpowiadają one na jednoznacznie określone zapotrzebowanie ze strony rynku pracy na specjalistów kształconych w ramach ocenianego kierunku studiów. Takim celom i koncepcji kształcenia oraz strukturze sylwetki absolwenta zostały przyporządkowane efekty kształcenia.

Efekty kształcenia dla kierunku *Informatyka i ekonometria* zostały odniesione do obszaru nauk społecznych i wchodzących w skład dziedziny nauk ekonomicznych trzech dyscyplin naukowych: ekonomii, nauk o zarządzaniu oraz finansów. Zawierają także określone odniesienia do dziedziny nauk technicznych w dyscyplinie informatyka. Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały przyjęte Uchwałą Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 11 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia efektów kształcenia dla niektórych kierunków studiów oraz poziomów i profili kształcenia. Efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów realizowanego w ramach profilu ogólnoakademickiego odpowiadają wymaganiom nauki w ramach obszaru nauk społecznych, a w szczególności dziedzinie nauk ekonomicznych i dyscyplin naukowych ekonomia, nauki o zarządzaniu i finanse, a także wskazują na wykorzystanie dyscypliny naukowej informatyka (a więc spoza obszaru nauk społecznych) do budowania efektów w dziedzinie nauk ekonomicznych. Odzwierciedlają one w większości w odpowiednim stopniu zagadnienia najnowszej wiedzy z zakresu tych dyscyplin i związanych z nią umiejętności wymaganych od absolwentów studiów wyższych. Określone wątpliwości budzi jednak przyporządkowanie części efektów kierunkowych do obszaru nauk społecznych, zamiast obszaru nauk technicznych. Na przykład K_W08, K_W09, K_W11 dotyczą kwestii technicznych związanych z budową i oprogramowaniem komputerów i nie znajdują odpowiedniego odzwierciedlenia w efektach obszarowych z nauk społecznych. Powinny być odpowiednio odniesione do obszaru nauk technicznych i dziedziny nauk technicznych, dyscypliny informatyka. Władze Wydziału, w rozmowie z zespołem ocen

iającym zadeklarowały doprecyzowanie przyporządkowania efektów kształcenia z uwzględnieniem obszaru nauk technicznych.

Dla ocenianego kierunku studiów przyjęto 17 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 19 efektów w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych. Należy zwrócić uwagę na zgodne z koncepcją kształcenia silne rozwinięcie efektów z zakresu umiejętności. Jest to istotne z punktu widzenia wyposażenia absolwentów w rozwinięty zestaw umiejętności praktycznych. Treści merytoryczne efektów kierunkowych odpowiadają koncepcji kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria*. Dla każdego z efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wskazano odniesienia do od 1 do 5 efektów obszarowych. Z drugiej strony poszczególne efekty obszarowe dla obszaru nauk społecznych zostały pokryte efektami kierunkowymi w liczbie od jednego do nawet dziewięciu. Tak wysoki stopień pokrycia wystąpił w odniesieniu do efektu obszarowego S1A_U07 „analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia”. Wskazuje to na podkreślany już fakt słusznego przypisania w ramach ocenianego programu studiów do kształtowania umiejętności analitycznych i aplikacyjnych. Efekty kształcenia są identyczne dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Dla ocenianego kierunku studiów została opracowana Macierz siły powiązań kierunkowych i modułowych efektów kształcenia. W tym zakresie wydzielono dwie grupy przedmiotów –o liczbie powiązań przedmiotowych efektów kształcenia powyżej 15 i poniżej 15. Do pierwszej grupy trafiło 30 przedmiotów, a do drugiej 26. Analiza zależności występujących pomiędzy efektami kierunkowymi opracowanymi przez Uczelnię, efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych oraz ich powiązanie z poszczególnymi efektami przedmiotowymi wskazuje, że przyporządkowania zostały dokonane w sposób prawidłowy.

Szczegółowe efekty kształcenia, określone w ramach ocenianego kierunku studiów jako modułowe, zawarte są w kartach przedmiotów (sylabusach). Dla poszczególnych przedmiotów sformułowano od jednego do kilku efektów szczegółowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Analiza szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów wskazuje, że są one spójne z efektami specyficznymi przyjętymi dla ocenianego kierunku studiów.

Na podstawie analizy treści efektów kierunkowych opracowanych przez Uczelnię dla kierunku studiów *Informatyka i ekonometria* oraz ich powiązań z efektami szczegółowymi dla przedmiotów ujętych w tym programie można stwierdzić, że program studiów zapewnia realizację przyjętych celów i realizację koncepcji kształcenia.

Szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały określone w kartach przedmiotów (sylabusach). Efekty zostały podane zgodnie z obowiązującymi przepisami w układzie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dla każdego przedmiotu sformułowano od jednego do kilku efektów w każdym z tych zakresów. W karcie przedmiotu określono zarówno same efekty szczegółowe (nazywane efektami modułowymi), jak i ich odniesienia do efektów kierunkowych. Tych ostatnich zestawień dokonano w zawartych w kartach przedmiotów macierzach realizacji przedmiotów. Macierz ta wskazuje odniesienie każdego z modułowych efektów kształcenia przyjętych dla danego przedmiotu do kierunkowych efektów kształcenia, treści programowych, metod dydaktycznych oraz sposobów oceny. Należy przy tym podkreślić, że do poszczególnych efektów modułowych odniesiono po kilka efektów kierunkowych. Wskazując odniesienie efektów modułowych do kierunkowych określono przy tym siłę powiązania efektu modułowego z poszczególnymi efektami specyficznymi przyjętymi dla kierunku studiów. Do każdego z efektów modułowych odniesiono od kilku do kilkunastu treści programowych realizowanych w ramach danego przedmiotu.. Konsekwentnie do ujęcia praktyk zawodowych w programie ocenianego

kierunku studiów opracowano również kartę przedmiotu dla tej formy zajęć dydaktycznych ze stosownymi odniesieniami efektów. Takie wielostronne określenie powiązań występujących pomiędzy celami i efektami ogólnymi i specyficznymi dla kierunku studiów i efektami szczegółowymi (modułowymi) umożliwia, po odpowiedniej analizie kart przedmiotów, na sformułowanie podsumowującego wniosku, że w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów realizacja szczegółowych efektów kształcenia umożliwia osiągnięcie założonych celów i efektów na poziomie kierunku. Efekty przedmiotowe powiązane są również z sylwetką absolwenta przyjętą dla wygasającego-standardowego cyklu kształcenia co tworzy warunki do jej realizacji.

Opisy efektów kształcenia zawarte są w dokumentach dostępnych w dziekanacie oraz na stronie internetowej Uczelni. Dotyczy to w szczególności uchwał wprowadzających kierunkowe efekty kształcenia oraz kart przedmiotów zawierających szczegółowe efekty kształcenia i ich odniesienia do efektów kierunkowych. Można tym samym uznać, że Uczelnia zapewnia zainteresowanym podmiotom niezbędną dostępność do opisu efektów kształcenia.

2.2)

Kierunkowe i szczegółowe efekty kształcenia dla kierunku *Informatyka i ekonometria* zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Efekty te zostały sformułowane z wykorzystaniem terminologii zastosowanej przy tworzeniu wzorcowych efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych. Przejrzystość kierunkowych efektów kształcenia zapewnia dodatkowo ujęcie ich w formie zestawień tabelarycznych ujmujących efekty w trzech grupach: efektów odnoszących się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabywanych przez studentów.

. Na tej podstawie można stwierdzić, że kierunkowe i szczegółowe efekty kształcenia zostały określone dla kierunku *Informatyka i ekonometria* w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenia przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Studenci nie znają terminu „efekty kształcenia” i nie potrafią wskazać czym one są. W opinii Zespołu Oceniającego jest to konsekwencją braku zaangażowania studentów przez Uczelnię w tworzenie koncepcji kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria. W trakcie rozmowy z ekspertami PKA studenci wyrazili jednak opinię, że są w stanie wskazać, czego uczą się na poszczególnych zajęciach oraz jakie zdobywają kompetencje.

2.3)

W celu stworzenia przejrzystego systemu weryfikacji efektów kształcenia Uczelnia opracowała dla ocenianego kierunku studiów macierze realizacji przedmiotów zawarte w kartach przedmiotów. Podano w nich sposoby dokonywania oceny, za pomocą których realizowany jest każdy z modułowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Podstawy systemu weryfikacji efektów kształcenia zostały wprowadzone w Regulaminie studiów obowiązującym studentów, nauczycieli akademickich i organy Krakowskiej Akademii. Regulamin przewiduje, że studia prowadzone są według programów i planów uchwalonych przez radę wydziału. Warunkiem zaliczenia przedmiotu ujętego w planie studiów jest osiągnięcie przez studenta wszystkich zakładanych dla niego efektów kształcenia. Oznacza to że student musi wykazać się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi określonymi dla każdego przedmiotu w programie studiów. Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia są określone w kartach przedmiotów (sylabusach). Wszystkie przedmioty ujęte w planie studiów kończą się egzaminem bądź zaliczeniem z oceną. Regulamin studiów obowiązujący w uczelni określił liczbę egzaminów w semestrze na maksymalnie 8 i 14 w ciągu roku akademickiego. Dla zaliczenia etapu studiów, jakim jest odpowiednio semestr i rok akademicki niezbędne jest uzyskanie przez

studenta wszystkich zaliczeń i zdanie egzaminów przewidzianych w planie studiów. Regulamin określa wymagania odnoszące się do obecności na zajęciach. Student ma prawo do jednego egzaminu poprawkowego. Studenci na zasadach określonych w Regulaminie mogą ubiegać się o wpisanie na semestr wyższy z uzupełnieniem nie zaliczonych przedmiotów i zdaniem egzaminów w określonych przez dziekana terminach. Warunki i zasady weryfikacji efektów kształcenia określone w Regulaminie studiów są prawidłowe i odpowiadają powszechnie przyjętym w krajowym szkolnictwie wyższym.

Sposoby zaliczenia przedmiotów i weryfikacji odnoszących się do nich efektów kształcenia zostały określone w kartach przedmiotów. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia zostały ujęte w formie zestawień tabelarycznych, które podają z jednej strony szczegółowe efekty kształcenia przyjęte dla danego przedmiotu, a z drugiej wskazują, w jaki sposób każdy z nich jest weryfikowany przez nauczyciela akademickiego. Należy podkreślić, że określenie sposobów weryfikacji efektów kształcenia zostało dokonane w sposób precyzyjny, gdyż wskazano odrębnie sposób weryfikacji każdego z efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia zostały określone także w odniesieniu do praktyk zawodowych oraz procesu dyplomowania.

Na podstawie powyższej analizy można sformułować wniosek, że dla ocenianego kierunku studiów wprowadzono kompleksowy i spójny system weryfikacji efektów kształcenia obejmujący wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dla wszystkich przedmiotów oraz odnoszący się do wszystkich etapów procesu kształcenia.

Realizacja procesu kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* przewiduje, że weryfikacja i ocena realizacji przez studentów efektów kształcenia odbywa się na wszystkich jego etapach. Jako etapy te przyjęto zaliczanie poszczególnych przedmiotów, semestrów, lat studiów oraz całych studiów poprzez przygotowanie pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego.

Dla zapewnienia bieżącej weryfikacji realizacji efektów kształcenia i oceny stopnia ich realizacji w odniesieniu do przedmiotów prowadzonych z zastosowaniem aktywnych form zajęć stosuje się zespół metod dydaktycznych aktywizujących z jednej strony studentów do nauki, a z drugiej odpowiednie formy oceny tej aktywności w postaci sprawdzianów wiedzy i umiejętności. Kryteria i zasady zaliczania określonych partii programu bądź całych przedmiotów zostały określone w kartach przedmiotów (sylabusach). Jako formy sprawdzania wiedzy i umiejętności nabywanych w procesie kształcenia stosowane są w szczególności egzaminy, kolokwia, prezentacje przygotowywane przez studentów, projekty, referaty. Ocenie podlega także aktywność na zajęciach i udział w dyskusji. Analiza kart przedmiotów przygotowanych dla ocenianego kierunku studiów wskazuje, że sposoby sprawdzania wiedzy są prawidłowo dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów. Na wysoki stopień szczegółowości systemu weryfikacji osiągnięć studentów wskazuje fakt, że w kartach przedmiotów podano także, jakim stopniem opanowania wiedzy i umiejętności musi wykazać się student dla uzyskania określonej oceny. W Uczelni stosowana jest tradycyjna skala ocen od 2 do 5. Struktura ocen z letniej sesji egzaminacyjnej i egzaminu dyplomowego w roku akademickim 2012/2013 była następująca: b. dobry – 19,2 %, dobry plus – 15,4 %, dobry – 19,6 %, dostateczny plus – 11,7 %, dostateczny – 18,7 %, niedostateczny – 15,5 %. Oceny dobry i wyższe stanowiły zatem prawie 55 % wszystkich wystawionych ocen. Ocen niedostatecznych było relatywnie dużo. Wskazuje to na w miarę prawidłowy, zbliżony do równomiernego, rozkład ocen.

Na tej podstawie można stwierdzić, że stosowane na ocenianym kierunku studiów w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów procedury i sposoby weryfikacji efektów kształcenia są prawidłowe i pozwalają nauczycielom akademickim na właściwą ocenę stopnia ich realizacji.

Realizowane obecnie w Uczelni programy kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* przewidują dwa sposoby przeprowadzania egzaminu dyplomowego: z obowiązkiem przygotowania pracy dyplomowej i bez takiego obowiązku (wyłącznie dla wygasającego cyklu kształcenia). Program kształcenia wprowadzony od 1 października 2012 r. przewiduje obowiązek przygotowania i obrony pracy dyplomowej. Ogólne zasady związane z przygotowaniem pracy dyplomowej zawarte są w Regulaminie studiów. Praca dyplomowa stanowi opracowanie w formie pisemnej określonego zagadnienia bądź zagadnień wchodzących w zakres danego kierunku i specjalności. Praca dyplomowa przygotowywana jest pod kierunkiem naukowym nauczyciela akademickiego lub odpowiednio kwalifikowanego specjalisty spoza Uczelni posiadającego co najmniej stopień doktora. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej brane są pod uwagę w szczególności zainteresowania naukowe studenta, programy badawcze Uczelni oraz jej możliwości kadrowe. Praca dyplomowa podlega ocenie przez promotora i jednego recenzenta. Recenzentem może być nauczyciel akademicki bądź odpowiednio kwalifikowany specjalista spoza Uczelni. Zasady szczegółowe odnoszące się do procesu dyplomowania zostały określone Uchwałą Rady Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Nr 12/I/12/13 z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie przyjęcia Wytycznych przygotowania prac dyplomowych na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej. Zawierają one wymagania merytoryczne i formalne związane z pracami dyplomowymi.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich obowiązujących przedmiotów przewidzianych programem studiów, uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS oraz uzyskanie co najmniej dostatecznej oceny pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i obejmuje sprawdzenie wiedzy nabytej w trakcie studiów oraz obronę pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją złożoną z dziekana bądź upoważnionego przez niego nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym co najmniej doktora, promotora i recenzenta. Zgodnie z Regulaminem studiów w trakcie egzaminu student udziela odpowiedzi na jedno pytanie z zakresu przedmiotów kierunkowych, jedno z zakresu specjalności i pytanie związane z tematyką pracy dyplomowej zadawane przez członka komisji egzaminacyjnej. Dwa pierwsze pytania są losowane przez studenta z wykazu podawanego przez Uczelnię na stronie internetowej. Ostateczny wynik z odbytych studiów ustalany jest w jako średnia ważona ocen z przebiegu studiów (waga 60 %), z egzaminu dyplomowego (waga 20 %) oraz z pracy dyplomowej (waga 20 %).

Dla studentów studiujących według programu kształcenia bez przygotowania pracy dyplomowej przewidziano seminaria dyplomowe realizowane w ostatnich dwóch semestrach studiów. Przeznaczono je w poszczególnych semestrach na przygotowanie studentów do egzaminu dyplomowego z przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Egzamin miał się odbywać przed komisją złożoną z trzech nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Student udzielałby odpowiedzi na dwa pytania losowane z listy przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych oraz na pytanie zadawane przez członka komisji egzaminacyjnej odnoszące się do opracowania pisemnego przygotowanego przez studenta. W praktyce studenci ocenianego kierunku studiów przygotowywali prace dyplomowe.

Na podstawie powyższej analizy należy stwierdzić, że stosowany w Uczelni system mierzenia i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach jest prawidłowy. Przewidziane w nim procedury i metody oceny są właściwe i dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów. Proces dyplomowania obejmujący przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy oparty jest na prawidłowych rozwiązaniach.

System oceny osiągnięć studentów oparty jest na uczelnianych regulacjach zapewniających standaryzację wymagań oraz przejrzystość i obiektywizm wystawiania ocen.

Zasady oceny osiągnięć studentów zostały określone w Regulaminie studiów oraz w kartach przedmiotów (sylabusach). Zapewnia to niezbędną standaryzację wymagań i stosowanie jednolitych zasad w odniesieniu do wszystkich studentów. Zgodnie z Regulaminem studiów studenci mają prawo wglądu do prac pisemnych. Pozwala to na zachowanie przejrzystości ocen. Karty przedmiotów określają wymagania odnoszące się do jego zaliczenia i podają kryteria upoważniające do uzyskania określonej oceny. Regulamin studiów pozwala na przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów komisyjnych w przypadku kwestionowania wystawionych ocen. Prowadzący przedmiot zobowiązani są do podania studentom informacji o wystawionych ocenach oraz wpisania oceny do indeksu, karty osiągnięć oraz protokołu egzaminacyjnego. Przedstawione rozwiązania pozwalają na odpowiednią standaryzację wymagań oraz zapewnienie przejrzystości i obiektywizmu formułowania ocen.

Na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzone są studia z zastosowaniem techniki kształcenia na odległość. Obecnie na ocenianym kierunku studiów z zastosowaniem techniki kształcenia na odległość prowadzonych jest pięć przedmiotów – Technologia informacyjna, Grafika komputerowa, Informatyka ekonomiczna, Projektowanie systemów informatycznych, Prognozowanie gospodarcze. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem techniki kształcenia na odległość uregulowane jest w Uchwale Senatu z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ogólnych zasad prowadzenia zajęć z wykorzystaniem form kształcenia na odległość oraz Zarządzeniem Rektora Nr 6/2011 z dnia 14 marca 2011 r. w sprawie zasad prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (...). Przepisy te określają zasady korzystania z platformy informatycznej, zasady pracy wykładowców, zasady pracy studenta. Kursy prowadzone z wykorzystaniem kształcenia na odległość podlegają certyfikacji przez Centrum E-learningu. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem tej metody podlegają ocenie na przeznaczonych do tego formularzach wypełnianych przez prowadzącego zajęcia, dziekana i przewodniczącego rady programowej oraz Centrum E-learningu. Dla wszystkich prowadzonych zajęć sporządzane są harmonogramy realizacji zajęć e-learningowych. Uczelnia przygotowała również instrukcję korzystania z e-learningu dla studentów. Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą prowadzenia zajęć z wykorzystaniem techniki kształcenia na odległość prowadzi do wniosku, że ich realizacja jest prawidłowa.

Odsiew na ocenianym kierunku był bardzo wysoki. Z 30 studentów z naboru na rok akademicki 2012/2013 do dnia 30.09.2013 pozostało 18. Odsiew po pierwszym roku wyniósł zatem 40 %. Jako główne przyczyny skreśleń uczelnia podaje rezygnacje (50 % skreślonych studentów), niepodjęcie studiów (17 %), brak postępów w nauce i niezaliczenie semestru w terminie (33%). Na drugim roku studiów z 32 studentów zarejestrowanych na dzień 30.11.2012 r. w roku akademickim 2012/2013 skreślonych zostało 10 osób. Najczęstszym powodem było niezaliczenie semestru (60%) i rezygnacje ze studiów (40%). Natomiast na trzecim roku studiów z 26 studentów zostały skreślone z listy 2 osoby z powodu braku zaliczenia semestru. Z powyższego wynika, że największy odsiew występuje na pierwszym roku studiów. Uczelnia tłumaczy to słabym przygotowaniem kandydatów oraz niewłaściwym wyborem kierunku studiów.

Regulamin studiów oraz karty przedmiotów, jako podstawowe dokumenty określające system oceny efektów kształcenia są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Studenci uzyskują także informacje na temat swoich ocen i zaliczania etapów kształcenia za pośrednictwem Wirtualnego Dziekanatu. Rozwiązania takie zapewniają właściwy dostęp do stosowanego w Uczelni systemu oceny efektów kształcenia.

System oceny efektów kształcenia jest dostępny dla studentów zarówno w sylabusach, jak i jest przekazywany ustnie na początku zajęć dydaktycznych. Dostęp do systemu oceniania oraz kryteriów należy uznać za satysfakcjonujący. Zakres oraz formy poszczególnych egzaminów wynikają z sylabusów. Wiedza przekazywana podczas zajęć oraz

zdobywane umiejętności korespondują z wymaganiami podczas zróżnicowanych form sprawdzania wiedzy studentów..

2.4)

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego rozpoczęła badanie losów absolwentów dopiero we wrześniu 2013 r. Pierwszym badaniem objęto absolwentów, którzy ukończyli studia w okresie czerwiec-wrzesień 2013 r. Zostało ono prowadzone za pomocą ankiety internetowej rozsyłanej do wszystkich absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu. Ankieta składa się z dwóch grup pytań. Pierwsza grupa dotyczy sytuacji zawodowej absolwenta, a druga jego oceny procesu kształcenia w Akademii. Ankiety zostały wysłane do 23 studentów kierunku *Informatyka i ekonometria*. Uczelnia zamierza wykorzystywać wyniki badań w procesie ewaluacji i modernizacji treści i procesu kształcenia oraz jego lepszego dostosowania do wymagań rynku pracy. Na dzień wizytacji Zespołu oceniającego PKA nie były sporządzone analizy wyników badań ankietowych.

Na wizytowanym kierunku od września 2013 roku wprowadzono system monitorowania losów zawodowych absolwentów. System ten opiera się o ankiety przeprowadzane on-line i rozsyłane do absolwentów, którzy uprzednio wyrazili na to zgodę, za pośrednictwem poczty elektronicznej. W ocenie Uczelni wyniki tego badania pozwolą na doskonalenie programu kształcenia oraz dostosowanie go do potrzeb rynku pracy. Z pierwszej edycji badania nie został dotychczas sporządzony publicznie dostępny raport.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Oceny podsumowujące dotyczące procesu dyplomowania

1. Analiza tematów prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2012/2013 wskazuje, że są one w zdecydowanej większości zgodne z kierunkiem studiów *Informatyka i ekonometria*. Jedyne nieliczne dotyczą zagadnień technicznych i pasują bardziej do kierunku *Informatyka* (np. HTML5, Budowa sieci WLAN, Grafika wektorowa a rastrowa, Sterowniki Fuzzy Logic w inteligentnym budynku, Komputer jako narzędzie do pracy z dźwiękiem).
2. Treść wielu prac ma charakter odtwórczy, oparta jest na literaturze przedmiotu. Oznacza to, że prace te mają w zbyt małym zakresie charakter praktyczny.
3. Recenzje sporządzane są na standardowych formularzach. Wypełniane są z reguły w odniesieniu do wszystkich pytań w sposób odpowiednio obszerny. W odniesieniu do części merytorycznej zawierają jednak często opis pracy a nie jej ocenę.
4. Na egzaminie dyplomowym sprawdzana jest wiedza kierunkowa i specjalizacyjna oraz związana z tematyką pracy.

Przegląd prac etapowych pozwala uznać iż zakres egzaminów i prac kontrolnych jest zgodny z treściami określonymi w sylabusach.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta oraz dyplomy prowadzona jest prawidłowo.

Natomiast w suplementach w pkt. IV Informacje o treści studiów w ust. 3 wskazane jest uzupełnienie wpisów przy semestrach o rok akademicki;

Przechowywanie efektów kształcenia. Uczelnia posiada własne archiwum. W

Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego obowiązuje Zarządzenie Nr 18/2004 Kanclerza z dnia 27 września 2004 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Archiwum Uczelni. Dokument ten wprowadził normatywy kancelaryjno-archiwalne, których celem było ustalenie zasad postępowania, mających zapewnić sprawne i szybkie wykonywane

czynności kancelaryjnych. Zarządzenie to określa zasady przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych.

Po upływie okresu przechowywania, tj. 2 lat, akta przekazywane są do archiwum uczelnianego na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego, sporządzonego zgodnie z oznaczeniem przewidzianym w instrukcji oraz zgodnie z określonymi w niej symbolami.

Efekty kształcenia są przechowywane u prowadzących poszczególne przedmioty nauczycieli akademickich oraz w dziekanacie przez okres co najmniej 3 lat. Zasady ich przechowywania zostały sformułowane w Zarządzeniu Prorektora ds. studenckich Nr 2/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad dokumentowania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów.

Na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej obowiązuje Zarządzenie Dziekana Nr 6/2013 z dnia 4 lipca 2013 w sprawie dokumentowania efektów kształcenia.

2.5)

Kierunek studiów *Informatyka i ekonometria* był oceniany przez PKA w 2007 r. W trakcie tej oceny sformułowano uwagi i zalecenia odnoszące się do procesu dyplomowania. Zastrzeżenia wzbudziły trzy kwestie: tematyka prac dyplomowych, pytania egzaminacyjne oraz oryginalność prac. Stwierdzono występowanie niezgodności tematyki prac dyplomowych ze specjalnością naukową recenzentów. Pytania zadawane na egzaminie dyplomowym były monotematyczne – wszystkie dotyczyły informatyki, ale nie były z reguły związane z informatyką ekonomiczną. Prace dyplomowe nie były poddawane kontroli antyplagiatowej – w analizowanych pracach znaleziono fragmenty tekstów bez cytowania źródeł, co nasuwała wątpliwości odnośnie ich oryginalności.

Według deklaracji Uczelni wszystkie nieprawidłowości zostały wyeliminowane. Zespół oceniający PKA po zapoznaniu się z dokumentacją procesu dyplomowania stwierdził, że promotorzy i recenzenci prac dyplomowych reprezentują specjalności naukowe zgodne z tematyką prac, a prace są zgodne z kierunkiem studiów. Zakres pytań na egzaminie dyplomowym został poszerzony i obejmuje zagadnienia zarówno odnoszące się do informatyki, jak informatyki ekonomicznej. Natomiast w dalszym ciągu nie jest stosowany system antyplagiatowy.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - ocena: w pełni,

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i przyjętego profilu są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Należy rozważyć osadzenie efektów kierunkowych również w obszarze nauk technicznych w dyscyplinie informatyka, co zostało zadeklarowane przez władze Wydziału w trakcie wizytacji. Opisy efektów kształcenia są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

2.2) Kierunkowe i szczegółowe efekty kształcenia zostały określone w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji ich realizacji.

2.3) System weryfikacji efektów kształcenia obejmuje wszystkie elementy i etapy procesu kształcenia, w tym proces dyplomowania. Stosowane w jego ramach rozwiązania zapewniają odpowiednią standaryzację, przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. Informacje na temat systemu oceny efektów kształcenia dostępne są na stronie internetowej Uczelni a informacje o postępach w nauce w Wirtualnym Dziekanacie.

2.4) Uczelnia rozpoczęła w ostatnim okresie badanie losów absolwentów.

Kryterium 3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Studia na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzone są w oparciu o plan i program kształcenia przyjęty Uchwałą Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania z dnia 26 kwietnia 2012 r. Nr 4/WEIZ/2012 w sprawie zatwierdzenia planów i programów kształcenia.

Program kształcenia określa w szczególności ogólne cele kształcenia, możliwości zatrudnienia absolwentów, wskazuje kierunkowe efekty kształcenia, podaje podstawowe elementy związane z czasem trwania studiów, liczbą punktów ECTS oraz określa strukturę kwalifikacji absolwentów. Syntetyczny dokument programu kształcenia jest uzupełniony przez szereg załączników zawierających rozwiązania szczegółowe w zakresie planów studiów, kart przedmiotów, matryc efektów kształcenia. Jest zatem dokumentem kompletnym, uwzględniającym wszystkie niezbędne elementy procesu kształcenia.

Zakres przedmiotów i treści programowych ujętych w programie studiów na kierunku Finanse i rachunkowość, czas trwania studiów oraz stosowane metody dydaktyczne pozwalają na stwierdzenie, że istnieje możliwość osiągnięcia założonych w programie celów i efektów kształcenia. Szczegółowe uzasadnienie dla tej oceny zawarte jest w przedstawionych poniżej w ramach tego kryterium analizach szczegółowych.

Określenie ogólnych celów kształcenia jest odpowiednio dokładne i zostało ujęte w 12 obszarach odnoszących się do wiedzy przekazywanej absolwentom, kształtowanych umiejętności i rozwijanych kompetencji społecznych. Wszystkie zostały ściśle powiązane z kierunkiem studiów i dotyczą zasobów informatycznych przedsiębiorstw w zakresie sprzętu i oprogramowania, korzystania z technologii informatycznych, projektowania i nadzorowania funkcjonowania baz danych, tworzenia aplikacji i programów komputerowych, podejmowania działalności gospodarczej w zakresie informatyki, nadzorowania wykorzystania systemów komputerowych u ich użytkowników, korzystania z informacji dotyczących informatyki, zdolności do pracy zespołowej. Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów obejmuje treści merytoryczne oraz metody dydaktyczne pozwalające na realizację wskazanych celów kształcenia.

Absolwenci ocenianego kierunku studiów są przygotowani do organizowania i prowadzenia różnego rodzaju działalności w zakresie tworzenia i obsługi systemów i sieci komputerowych, wykorzystania programów systemowych, narzędziowych i użytkowych, stosowania narzędzi informatycznych w pracy biurowej, programowania komputerów, programowania systemów informatycznych, projektowania, tworzenia i wykorzystania baz danych, użytkowania sieci Internetu. Absolwenci są także przygotowani do prowadzenia własnej działalności gospodarczej w ramach mikroprzedsiębiorstwa. Dysponują kompetencjami społecznymi istotnymi w zawodzie informatyka, takimi jak otwartość na zmiany w otoczeniu społeczno-ekonomicznym, odpowiedzialność etyczna i społeczna związana z wykonywaniem zawodu, zdolność po pracy w zespole i dążenie do stałego podnoszenia kwalifikacji, samodzielne i kreatywne myślenie. Program kształcenia i jego struktura przedmiotowa pozwalają na ukształtowanie założonej sylwetki absolwenta ocenianego kierunku studiów.

Studia na kierunku *Informatyka i ekonometria* trwają trzy lata (6 semestrów). Łączna liczba godzin ujętych w programie kształcenia wynosi na studiach stacjonarnych 1831, a na studiach niestacjonarnych 1146. Wymiar godzin na studiach niestacjonarnych stanowi zatem 62,6 % liczby godzin na studiach stacjonarnych. Należy przy tym wskazać, że w Uczelni na

ocenianym kierunku prowadzone są aktualnie wyłącznie studia w formie studiów niestacjonarnych. Do podanej liczby godzin nie jest wliczona praktyka zawodowa, której wymiar został określony dla obydwu form studiów na 160 godzin.

Na ocenianym kierunku studiów struktura grup przedmiotów, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, jest identyczna. Na przedmioty podstawowe obligatoryjne przewidziano na studiach stacjonarnych 255 godzin a na studiach niestacjonarnych 172 godziny. Na przedmioty kierunkowe obligatoryjne przewidziane zostało odpowiednio 555 i 370 godzin zajęć dydaktycznych. Należy podkreślić, że jest to wymiar odpowiednio wysoki dla przekazania studentom treści kształcenia związanych z kierunkiem. Podstawowe i kierunkowe treści kształcenia są uzupełniane przez ogólnouczelniane przedmioty do wyboru oraz kierunkowe przedmioty do wyboru. Przypada na nie odpowiednio 240 i 270 godzin na studiach stacjonarnych oraz 170 i 120 godzin na niestacjonarnych. W obydwu przypadkach ich udział w strukturze programu kształcenia należy uznać za prawidłowy dla realizacji związanych z nimi efektów kształcenia. Ważnym elementem programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów są przedmioty specjalnościowe, na które przypada 356 godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i 195 na niestacjonarnych. Taka liczba godzin zajęć pozwala na przekazanie w odpowiednim zakresie wiedzy i ukształtowanie umiejętności specjalistycznych. Pozostałe godziny obejmują lektoraty i wychowanie fizyczne. Nauka języka obcego, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych realizowana jest w wymiarze 120 godzin. Jest to zakres czasowy zajęć pozwalający na osiągnięcie założonych efektów kształcenia w zakresie umiejętności językowych. Studenci mają możliwość wyboru lektoratu z języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego. Zajęcia pozwalają na nabycie umiejętności językowych na poziomie nie niższym niż B1. Wychowanie fizyczne jest traktowane jako przedmiot obligatoryjny na studiach stacjonarnych, a na niestacjonarnych studenci realizują w ramach tych godzin wybieralny przedmiot zamienny. Na seminarium dyplomowe przewidzianych zostało 60 godzin na studiach stacjonarnych i 48 na studiach niestacjonarnych. Taki wymiar czasowy zajęć seminaryjnych jest prawidłowy z punktu widzenia realizacji efektów kształcenia związanych z przygotowaniem i obroną pracy dyplomowej.

Program kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* ujmuje przedmioty do wyboru realizowane w łącznym wymiarze 866 godzin na studiach stacjonarnych i 485 na studiach niestacjonarnych. Na obydwu formach studiów przypadają na nie 63 punkty ECTS, co stanowi 33,33 % ich ogólnej liczby. Wybór dotyczy kilku grup przedmiotów: ogólnouczelnianych i kierunkowych oraz specjalnościowych. Taki wymiar czasowy i odnoszącego się do nich rodzaju treści kształcenia jest właściwy z punktu widzenia zapewnienia studentom możliwości indywidualizacji kształcenia zgodnej z ich zainteresowaniami i preferencjami, a także spełnia minimalne wymagania określone w przepisach - § 5, ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445).

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów ma strukturę modułową. Wyodrębniono 5 modułów: Ekonomia, Humanistyczny, Ilościowy, Informatyczny oraz Seminarium dyplomowe. Liczba godzin dla każdego z tych modułów wynosi odpowiednio dla studiów niestacjonarnych (formy stosowanej aktualnie w Uczelni): 136, 217, 280, 465, 48. Wynika z tego, że podstawowe znaczenie z punktu widzenia realizacji efektów kształcenia mają moduły informatyczny i ilościowy. Na przedmioty należące do grupy informatycznych przypada około 40 % wszystkich przedmiotów, punktów ECTS i liczby godzin. Na przedmioty należące do grupy „ilościowych” przypada około 23 % ogólnej liczby przedmiotów, punktów ECTS i godzin. Należy jednak zwrócić uwagę na brak dostatecznej precyzji i przejrzystości w określeniu struktury kształcenia modułowego. W dokumentach

dotyczących programu kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* nazwano pięć wymienionych powyżej modułów, ale nie wskazano w formie zbiorczej, jakie przedmioty do nich są zaliczane. Takie pogrupowanie powinno nastąpić np. w macierzach powiązań kierunkowych i modułowych efektów kształcenia. Niezależnie od tej uwagi o charakterze porządkującym należy uznać, że znaczący wymiar godzin zajęć dydaktycznych treści przedmiotów informatycznych i ilościowych jest w pełni zasadny z punktu widzenia kształtowania efektów kształcenia dla kierunku *Informatyka i ekonometrii*. Szczegółowe (modułowe) treści kształcenia zostały określone w sylabusach (kartach przedmiotów). Ich zakres i dobór jest prawidłowy z punktu widzenia realizacji efektów kształcenia przyjętych dla ocenianego kierunku studiów.

Na ocenianym kierunku studiów oferowane są dwie specjalności: E-biznes i Informatyka stosowana. Obecnie uruchomiona jest ta druga specjalność. W ramach specjalności ujętych jest 8 przedmiotów obligatoryjnych obejmujących łącznie 195 godzin zajęć dydaktycznych. Wśród przedmiotów ujętych w ramach specjalności dwa (Eksploatacja systemów i sieci oraz Sieci komputerowe), ze względu na swoje treści programowe, nie są odpowiednio powiązane ze specjalnością Informatyka stosowana, gdyż nie zawierają treści wskazujących na zastosowanie technik i technologii informatycznych w praktyce.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów realizowany jest z zastosowaniem różnych form zajęć dydaktycznych: wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń, seminarium dyplomowego. Na wykłady na studiach niestacjonarnych przypada 44,4 % ogólnego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, na ćwiczenia przypada 50,8 %, a na pozostałe formy 4,8 % ogólnej liczby godzin. Relatywnie duży udział zajęć realizowanych w formie ćwiczeń jest prawidłowy z punktu widzenia kształtowania umiejętności związanych ze studiami informatycznymi. Program kształcenia dla cyklu wygasającego a więc dla III roku studiów spełnia wymagania standardowe.

Metody dydaktyczne wykorzystywane do przekazywania wiedzy, ukształtowania umiejętności oraz kompetencji społecznych ujętych w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów określone zostały w sylabusach przedmiotów (kartach przedmiotów). Najczęściej stosowane są następujące metody dydaktyczne: wykład, prezentacje multimedialne, dyskusje, analizy studiów przypadków, opracowywanie projektów, praca z podręcznikiem, praca w grupach, rozwiązywanie zadań tablicowych, konsultacje. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w nieprecyzyjnie operuje się terminami wykład i ćwiczenia. Nie stosuje się odpowiedniego rozróżnienia formy zajęć (wykład, ćwiczenia) od metod dydaktycznych, za pomocą których są one realizowane (np. wykład podawczy, wykład interaktywny).

Zajęcia na odległość prowadzone są na ocenianym kierunku studiów z pięciu przedmiotów w wymiarze do 20 % godzin zajęć dydaktycznych. Zajęcia te miały charakter kursów wspomagających realizację programu kształcenia danego przedmiotu.

Na podstawie powyższej analizy można sformułować ocenę, że czas trwania kształcenia, dobór treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia są właściwe z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określonych dla każdego z modułów i przedmiotów.

Kalkulacje nakładu i czasu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów przyjętych dla kierunku *Informatyka i ekonometria* zostały sporządzone z zastosowaniem punktów ECTS. Do dokonania obliczeń przyjęto przelicznik stanowiący, że jeden punkt ECTS odpowiada 25 godzinom pracy studenta. Bilans nakładu i czasu pracy obejmuje różne formy zaangażowania studenta w proces kształcenia, jak: udział w zajęciach, zaliczeniach, egzaminach, bezpośrednich konsultacjach oraz odbywanych za pomocą mediów elektronicznych. Uwzględniono także pracę własną studenta związaną z przygotowaniem się do zajęć,

zaliczeń, egzaminów, przygotowaniem prac projektowych, raportów, prezentacji i innych zleconych zadań.

Bilanse nakładu pracy i czasu pracy zostały sporządzone dla wszystkich przedmiotów i stanowią element składowy karty przedmiotu. Pozwala to na kompleksową weryfikację prawidłowości zakładanych aktywności studenta i ilości czasu niezbędnego dla osiągnięcia efektów kształcenia przyjętych w programie kształcenia. Analiza kart przedmiotów pozwala na sformułowanie wniosku, że wskazywane w nich nakłady pracy wykonane zostały w odniesieniu do niektórych elementów składowych zbyt szablonowo i tym samym nie w pełni odpowiadają rzeczywistości. Zwraca przede wszystkim uwagę relatywnie duża liczba godzin przewidzianych na konsultacje (około 50 % wymiaru zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczyciele), Podobnie wątpliwości budzi wpisanie we wszystkich kartach przedmiotów identycznego sformułowania „System ECTS stosowany w odniesieniu do programu kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* przewiduje, że studenci w wyniku jego ukończenia otrzymują łącznie 180 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS jest dla każdego semestru identyczna i wynosi 30. Dla zaliczenia roku akademickiego wymagane jest zatem od studenta uzyskanie 60 punktów ECTS. Zgodnie z obowiązującymi zasadami, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych występuje identyczna liczba punktów ECTS przepisanych do poszczególnych przedmiotów. Na przedmioty podstawowe obligatoryjne i kierunkowe obligatoryjne przewidziane zostało odpowiednio 30 i 63 punkty ECTS, tj. łącznie 51,7 % ogólnego ich wymiaru. Przypisanie tak dużej liczby punktów do tych przedmiotów oznacza przypisanie właściwej wagi do przekazania studentom podstawowego zasobu treści kształcenia związanych z kierunkiem. Podstawowe i kierunkowe treści kształcenia są uzupełniane przez ogólnouczelniane przedmioty do wyboru oraz kierunkowe przedmioty do wyboru. Liczba punktów ECTS dla tych przedmiotów wynosi odpowiednio 16 i 24, a w ich ogólnej liczbie stanowi 22,2 %. Na przedmioty specjalnościowe przewidziano 23 punkty ECTS, tj. 12,8 % ogólnego ich wymiaru. Przedmioty te są tym samym traktowane jako istotny element programu kształcenia.

Przegląd kart przedmiotów wskazuje, że punkty ECTS zostały prawidłowo przypisane do poszczególnych treści kształcenia. Punkty ECTS właściwie odzwierciedlają znaczenie szczegółowych efektów kształcenia związanych z przedmiotami oraz nakład pracy studenta niezbędny do ich osiągnięcia. Punkty ECTS zostały także przypisane do praktyki zawodowej (4). Za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 10 punktów.

Zgodnie z Regulaminem studiów uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS jest warunkiem zaliczenia semestru oraz całych studiów.

Na powyższej podstawie można stwierdzić, że stosowany na kierunku *Informatyka i ekonometria* system ECTS jest zgodny z podstawowymi wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć realizowanych przez studenta (Dz. U. Nr. 201, poz. 1187) i Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445).

System ECTS stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów jest kompatybilny z systemami stosowanymi w innych uczelniach, w szczególności zagranicznych. W oparciu o ten system możliwe jest wartościowanie nakładu pracy związanego z zaliczeniem poszczególnych przedmiotów i etapów kształcenia oraz całych studiów. Umożliwia on tym samym wykorzystanie punktów ECTS i zasad ich przenoszenia do indywidualizacji procesu kształcenia, w tym udziału studentów w wymianie międzyuczelnianej i międzynarodowej. W praktyce na ocenianym kierunku studiów system ECTS jest wykorzystywany do indywidualnego kształtowania programu studiów w ramach

oferty przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych do wyboru. Studenci mają prawo dokonywania wyboru pomiędzy przedmiotami z tą samą liczbą punktów ECTS bądź grupami przedmiotów dających liczbę punktów wymaganą do zaliczenia semestru. Studenci mają prawo do dokonywania wyboru, na warunkach określonych w Regulaminie studiów, kształcenia według indywidualnego planu i programu kształcenia. Również w tym przypadku zobligowani są do kierowania się zasadami określonymi w systemie ECTS, co do liczby punktów niezbędnych do zaliczenia całych studiów bądź ich etapu. System ECTS przewiduje także zastosowanie punktacji przedmiotów w ramach wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej studentów. Stwarza podstawy do zaliczenia przedmiotów oraz etapów studiów odbywanych na mocy odpowiednich porozumień międzyuczelnianych. Należy jednak wskazać, że na ocenianym kierunku studiów w wymianie międzyuczelnianej i międzynarodowej nie uczestniczył w ostatnich pięciu latach akademickich żaden student i wykładowca.

Sekwencja przedmiotów ujętych w programie studiów na kierunku *Informatyka i ekonometria* jest prawidłowa. W pierwszym semestrze realizowane są przede wszystkim przedmioty podstawowe oraz przedmioty przekazujące treści humanistyczne i technologia informacyjna. Od drugiego semestru poza dalszymi przedmiotami podstawowymi włączane są przedmioty kierunkowe oraz przedmioty do wyboru. Wybór specjalności dokonywany jest po drugim semestrze. W związku z tym w semestrze trzecim realizowane są kolejne przedmioty kierunkowe, przedmioty do wyboru oraz przedmioty specjalnościowe. W kolejnych trzech semestrach największy udział w strukturze programu kształcenia mają przedmioty specjalnościowe i do wyboru. Zajęcia z języka obcego prowadzone są od semestru drugiego do piątego włącznie. Studenci uczestniczą w seminarium dyplomowym w ostatnich dwóch semestrach studiów. Praktyka zawodowa jest przewidziana na ostatni semestr studiów. Kolejność realizacji poszczególnych przedmiotów z punktu widzenia powiązań zachodzących pomiędzy nimi nie budzi zastrzeżeń. Na tej podstawie można stwierdzić, że sekwencja przedmiotów ujętych w planie studiów jest prawidłowa.

Program kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* przewiduje odbycie przez studentów praktyki zawodowej. Ujęta jest ona zarówno w programie studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych w jednakowym wymiarze 160 godzin. Student powinien odbyć praktykę i uzyskać zaliczenie nie później niż do końca ostatniego semestru studiów, przed obroną pracy dyplomowej.

Zasady odbywania i organizacja praktyk zawodowych są określone w Regulaminie praktyk przyjmowanym w drodze uchwały przez Senat Uczelni. Regulamin ten określa w szczególności cele praktyk, miejsca ich odbywania, warunki zaliczania oraz zwalniania z obowiązku odbycia praktyki. Cele praktyk zostały uszczegółowione w Programie praktyk kierunku *Informatyka i ekonometria*. Jako cel praktyk zawodowych na ocenianym kierunku studiów przyjęto: pogłębienie i poszerzenie wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych uzyskanych na wykładach i ćwiczeniach, m.in. w zakresie: technologii informatycznych wykorzystywanych w przedsiębiorstwie, oprogramowania stosowanego w zarządzaniu i w produkcji, funkcjonowania i obsługi sprzętu informatycznego przedsiębiorstwa na stanowiskach pracy, centrach przetwarzania danych, w sieci teleinformatycznej, systemów bezpieczeństwa informacji funkcjonujących w przedsiębiorstwie. Tak określone cele praktyk w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów należy uznać za prawidłowe.

Szczegółowe efekty kształcenia dla praktyk zawodowych zostały określone w karcie przedmiotu Praktyka zawodowa. Są to efekty kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Zostały one ujęte także w macyzy efektów kształcenia i wskazują, że praktyka zawodowa jest integralnym elementem całego procesu kształcenia. Opracowany został Program praktyk zawodowych dla kierunku *Informatyka i ekonometria*. Dokument ten

zawiera w szczególności opis systemu praktyk, ich cele, miejsca odbywania, efekty kształcenia.

Rozwiązania przyjęte w odniesieniu do ocenianego kierunku przewidują, że praktyki mogą odbywać się zarówno w trakcie roku akademickiego, o ile nie kolidują z zajęciami dydaktycznymi, jak i w okresie wakacyjnym. Praktyki zawodowe odbywają się w zakładach pracy i na stanowiskach właściwych z punktu widzenia przygotowania kierunkowego przyszłych absolwentów. Są to w szczególności firmy informatyczne bądź komórki organizacyjne innych przedsiębiorstw i instytucji zatrudniające informatyków. Praktyki organizowane są w zakładach pracy, z którymi uczelnia ma podpisane odpowiednie umowy bądź w miejscach wskazanych przez studenta i zaakceptowanych przez pełnomocnika ds. praktyk.

Nad prawidłowym przebiegiem praktyk zawodowych czuwa pełnomocnik dziekana. Do jego zadań należy w szczególności zatwierdzanie miejsca praktyki, charakteru praktyki, kontroli jej realizacji. Pełnomocnik ds. praktyk wystawia skierowanie na praktykę, przekazuje studentowi program praktyk i dziennik praktyk.

Zaliczenia praktyki dokonuje pełnomocnik ds. praktyk w oparciu o wpisy dokonane w dzienniku praktyk oraz ewentualną opinię wystawioną przez zakład pracy. Zaliczenie praktyki może być w całości lub w części dokonane w oparciu o udokumentowane doświadczenie zawodowe lub prowadzenie działalności gospodarczej, które odpowiadają programowi praktyk dla kierunku *Informatyka i ekonometria*. Zaliczenia praktyki dokonuje w takiej sytuacji dziekan bądź pełnomocnik dziekana ds. praktyk na podstawie udokumentowanego wniosku. Wniosek o zaliczenie praktyki na tych podstawach musi poświadczать zgodność zakresu obowiązków zawodowych z założonymi efektami kierunkowymi. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Pełnomocnika ds. praktyk na studiach stacjonarnych praktyki odbywa około 60 %, a na studiach niestacjonarnych jedynie 20 % studentów. Dokumentacja dotycząca praktyk, w tym dzienniczki praktyk i zwolnienia na podstawie wykonywanej pracy prowadzona jest w sposób prawidłowy.

Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że program i wymiar praktyk studenckich zostały określone w sposób prawidłowy, a efekty kształcenia dla praktyk są ujęte w kompleksowych regulacjach dotyczących programu kształcenia. Terminy realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają są prawidłowe i spójne z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. System kontroli i zaliczania praktyk jest właściwy.

Plan studiów na kierunku *Informatyka i ekonometria* przewiduje stosunkowo zrównoważone obciążenia zajęciami dydaktycznymi w poszczególnych semestrach. Liczba przedmiotów realizowanych w ramach semestru wynosi 8-9, z wyjątkiem ostatniego semestru, w którym jest 7 przedmiotów. Przekłada się to także na stosunkowo równomierne obciążenie godzinami zajęć dydaktycznych w poszczególnych semestrach 196-217 godzin (tj. 17-19 % ogólnego wymiaru godzin ujętych w planie studiów). Tylko w semestrze ostatnim jest mniej godzin zajęć – 129. Takie rozłożenie godzin zajęć jest prawidłowe z punktu widzenia efektywności procesu nauczania. Mniejsza liczba przedmiotów i godzin w ostatnim semestrze jest zasadna z punktu widzenia intensyfikacji obciążeń studentów związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej.

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzona są tylko na studiach niestacjonarnych. Odbywają się one co dwa tygodnie od piątku do niedzieli. W semestrze organizowanych jest 9-10 zjazdów. W piątek zajęcia rozpoczynają się od godziny 16.00 i trwają do późnych godzin wieczornych (21.30), w soboty trwają od godziny 8.00 do godzin wieczornych (ok. 18.00), natomiast niedziele od godziny 8.00 do godzin późnych popołudniowych (ok. 17.00). Pomiedzy blokami zajęć są jedynie krótkie 5-minutowe przerwy. Studenci i wykładowcy zwracają uwagę, że one zbyt krótkie dla zapewnienia

niezbędnego odpoczynku. Wszystkie zajęcia na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzone są w siedzibie Uczelni.

Liczba studentów na ocenianym kierunku (studia niestacjonarne) jest stosunkowo niewielka i wynosi w zależności od rocznika od 18 do 26 osób. W związku z tym wszystkie wykłady i ćwiczenia mogą być prowadzone w stosunkowo małych grupach.

Obowiązujący w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Regulamin studiów przewiduje możliwość ubiegania się przez studentów o przyznanie indywidualnego planu i programu kształcenia. Możliwość taka istnieje od każdego rozpoczynającego się semestru, w tym pierwszego. Decyzję o przyznaniu indywidualnego planu i programu kształcenia podejmuje dziekan. Przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu prawa do kontynuacji studiów według indywidualnego planu i programu kształcenia bierze on pod uwagę dotychczasowy przebieg studiów. Regulamin nie określa jednak żadnych wymagań w zakresie dotychczasowych osiągnięć studenta czy charakteru modyfikacji powszechnie obowiązującego planu i programu studiów. Studia według indywidualnego planu i programu kształcenia polegają na uzupełnieniu programu o dodatkowe przedmioty, zastąpieniu jednych przedmiotów innymi o zbliżonym wymiarze godzinowym i zakresie merytorycznym, zmianie kolejności i terminów zaliczania przedmiotów, przesunięciu terminu rozpoczęcia i zakończenia semestru. Studia takie mogą rozpoczynać się od pierwszego semestru. Student studiujący według indywidualnego planu i programu studiów musi zrealizować wszystkie kierunkowe efekty kształcenia. Na ocenianym kierunku studiów nie ma studentów studiujących według indywidualnego planu i programu.

Regulamin studiów przyznaje prawo do ubiegania się o indywidualny plan i programu kształcenia osobom niepełnosprawnym. Decyzję o przyznaniu prawa do odbywania studiów w tej formie podejmuje dziekan. Indywidualizacja kształcenia dla tej grupy osób może także polegać na organizowaniu dodatkowych konsultacji, dostosowania formy prowadzenia zajęć i odbywania egzaminu do możliwości osoby niepełnosprawnej.

Można zatem stwierdzić, że w Uczelni zostały stworzone możliwości indywidualizacji procesu kształcenia, w tym dla osób niepełnosprawnych.

W opinii studentów program studiów jest co do zasady logicznie skonstruowany i zakłada systematyczny rozwój wykorzystywania nabytych umiejętności, odzwierciedlony w kolejności realizowanych przedmiotów. Zdarza się jednak, że ćwiczenia są realizowane przed wykładem z danego przedmiotu, co w opinii studentów nie pozwala na pełne skorzystanie z zajęć oraz zmusza osobę prowadzącą ćwiczenia do powtórzenia części treści prezentowanych później na wykładzie. W opinii studentów liczba punktów ECTS przypisanych do przedmiotów odzwierciedla nakład pracy niezbędny do uzyskania zdefiniowanych efektów kształcenia.

Studenci zwrócili jednak uwagę na zbyt małą w ich ocenie liczbę zajęć faktycznie przygotowujących do zawodu, w tym zajęć praktycznych. Szczególnie postulują o zwiększenie liczby zajęć z informatyki, w tym o rozszerzenie programu kształcenia o naukę obsługi innych niż excel programów komputerowych oraz zwiększenie liczby zajęć z programowania. Studenci są zainteresowani także stworzeniem możliwości uprzedniego zaliczania zajęć na podstawie posiadanych już kwalifikacji bez obowiązkowej obecności na zajęciach. Część studentów studiów niestacjonarnych to bowiem wieloletni praktycy, którzy potrzebują potwierdzenie posiadanych kwalifikacji w postaci dyplomu ukończenia studiów na wyższej uczelni. Zdarza się, że student jest lepiej przygotowany z zakresu prowadzonych zajęć od prowadzącego. Sytuacja ta nie jest komfortowa dla obu stron.

Zasady odbywania praktyk są znane studentom kierunku informatyka i ekonometria. Uczelnia stwarza możliwość zaliczenia pracy zawodowej jako obowiązkowych praktyk. Wszelkich informacji oraz pomocy w tym zakresie udziela studentom obsługa

administracyjna Wydziału. Istnieje możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyki lub skorzystania z pomocy Wydziału w zakresie znalezienia miejsca odbywania praktyk. Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu, umiejętności nabyte w trakcie studiów w większości są przydatne w trakcie odbywanych praktyk. Studenci kierunku informatyka i ekonometria odbywają praktyki przede wszystkim w firmach komputerowych i organizacjach gospodarczych. Studenci studiów niestacjonarnych to głównie osoby czynne zawodowo, wobec czego zdecydowana większość z nich korzysta z możliwości zaliczenia praktyki w oparciu o wykonywaną pracę zawodową.

Na podstawie powyższych ocen cząstkowych sformułowanych w zakresie niniejszego kryterium należy stwierdzić, że program kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* realizowany od roku akademickiego 2012/2013 na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie zapewnia realizację założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr. 253, poz. 1520). Odpowiada on koncepcji kształcenia na kierunku i zapewnia osiągnięcie każdego z założonych efektów kształcenia oraz uzyskanie przyjętej struktury kwalifikacji zawodowych absolwenta. Absolwenci ocenianego kierunku studiów otrzymują tytuł zawodowy licencjata

3.2)

Elementem składowym programu kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* są karty przedmiotów. Zawierają one kompleksową informację na temat procesu kształcenia, a w szczególności efekty kształcenia, treści programowe, liczbę godzin oraz formy i metody dydaktyczne odnoszące się do danego przedmiotu. W karcie przedmiotu określono cele przedmiotu, wymagania wstępne związane z przystąpieniem do jego realizacji, modułowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, treści programowe z liczbą godzin do nich przypisaną. Szczególnie przydatne do oceny spójności procesu kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów są zamieszczone w kartach macierze realizacji przedmiotów. Zawierają one odniesienia modułowych (szczegółowych) efektów kształcenia do efektów kierunkowych, treści programowych, metod dydaktycznych oraz sposobów oceny. Analiza tych macierzy pozwala na sformułowanie oceny, że efekty modułowe (szczegółowe) zostały w sposób prawidłowy odniesione do efektów kierunkowych. Określone w kartach przedmiotów treści programowe są odpowiednio rozbudowane i dla każdego z zagadnień merytorycznych wskazano, jakie efekty kształcenia realizuje i za pomocą jakich metod dydaktycznych. Określono także liczbę godzin kontaktowych oraz pozostały nakład pracy studenta niezbędny dla realizacji celów kształcenia. Macierz powiązań między efektami kształcenia a programem studiów w tym treściami kształcenia przewidzianymi dla poszczególnych przedmiotów pozwala zauważyć, iż dla 28 przedmiotów ujętych w programie kształcenia liczba tych powiązań jest większa niż 10. Są to zarówno przedmioty podstawowe z dziedziny nauk ekonomicznych, jak Podstawy zarządzania, Statystyka matematyczna, Finanse, Matematyka, Ekonometria, jak i znaczna liczba przedmiotów z zakresu informatyki. Duża liczba powiązań jest także związana z Prawem i Praktyką zawodową. Duża liczba powiązań wskazuje na silne rozwinięcie treści kształcenia, co jest zasadne w odniesieniu do wskazanej grupy przedmiotów. Dla 28 przedmiotów ujętych w programie studiów ocenianego kierunku liczba powiązań jest niższa niż 10, wskazując na relatywnie mniejsze zróżnicowanie ich treści programowych.

Przeprowadzona przez Zespół oceniający PKA analiza treści programowych poszczególnych przedmiotów oraz stosowanych metod dydaktycznych prowadzi do sformułowania oceny, że ich realizacja pozwala na osiągnięcie zakładanych w programie

szczegółowych i specyficznych efektów kształcenia. Na tej podstawie można stwierdzić, że program kształcenia w ujęciu efektów kształcenia (kierunkowych i szczegółowych), treści programowych, form i metod dydaktycznych tworzy w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów spójną całość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - ocena: w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Czas trwania kształcenia, dobór treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia są właściwe z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określonych dla każdego z modułów i przedmiotów. Zasady określania punktów ECTS i ich liczba przyjęta dla poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów oraz całych studiów jest zgodna z przepisami ustanawiającymi wymagania w tym zakresie. System ECTS stwarza odpowiednie warunki do indywidualizacji procesu kształcenia oraz wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej. Stworzone zostały możliwości indywidualizacji procesu kształcenia, w tym dla osób niepełnosprawnych. Program, efekty kształcenia i organizacja praktyk zawodowych są prawidłowe.

3.2) Program kształcenia w ujęciu efektów kształcenia (kierunkowych i szczegółowych), treści programowych, form i metod dydaktycznych tworzy spójną całość.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Struktura kwalifikacji naukowych 17 osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów wskazuje na wykorzystanie szerokiego spektrum kadry: z dziedziny nauk humanistycznych reprezentujących dyscypliny : filozofia, nauki o sztuce, dziedziny nauk społecznych w tym : nauki o polityce, dziedziny nauk ekonomicznych: ekonomia, dziedziny nauk prawnych: prawo, dziedziny nauk matematycznych: informatyka, dziedziny nauk fizycznych: fizyka, dziedziny nauk technicznych: budowa i eksploatacja maszyn, informatyka i metalurgia. Wszyscy zatrudnieni nauczyciele prowadzą zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami naukowymi i dydaktycznymi , co umożliwi osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia na szeroko obszarowym kierunku *informatyka i ekonometria*.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

4.2)

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *informatyka i ekonometria*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków

prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742). W Uczelni *prawie* wszystkie oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. w dniu 12 czerwca 2013 r., *za wyjątkiem dwóch osób, które te oświadczenia podpisały w dniu 1 października 2013 r., co jest niezgodne z przepisami, o których mowa powyżej.*

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia.

W tezkach osobowych znajduje się również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *informatyka i ekonometria*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Efekty kształcenia na oceniany kierunku zostały zdefiniowane w obszarze nauk społecznych ze wskazaniem dziedziny nauki ekonomiczne i dyscypliną wiodącą ekonomia. Wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowym są reprezentantami obszaru wiedzy, odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów oraz są reprezentantami dyscyplin naukowych do których odnoszą się efekty kształcenia.

Do minimum kadrowego kierunku *informatyka i ekonometria* dla studiów I stopnia zaliczono 10 osób, w tym 2 osoby z tytułem naukowym profesora, jedną osobę ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 7 osób ze stopniem naukowym doktora, co oznacza, że spełnione są wymagania dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.

Skład minimum kadrowego na kierunku *informatyka ekonomia* prowadzonego na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej w perspektywie długookresowej jest stabilny, bowiem z 10 osób wskazanych do minimum kadrowego – 9 zatrudnionych zostało na czas nieokreślony, zaś tylko 1 osoba – na czas określony, tj. do 30.09.2014 r.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *informatyka i ekonometria*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony i wynosi 1:7 (10 nauczycieli : 66 studentów), co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest prawidłowa zgodna z kwalifikacjami osób prowadzących te zajęcia. Część nauczycieli posiada dodatkowo przygotowanie praktyczne w szczególności z obszaru zastosowań informatycznych co podnosi walory ocenianej kadry.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych jest pozytywna. Wszystkie wizytowane zajęcia odbyły się zgodnie z harmonogramem. Na zajęciach typu ćwiczeniowego za mało było jednak form aktywizujących studentów. Zajęcia wykładowe nie powinny

odbywać się w pracowniach komputerowych, ponieważ studenci siedząc przy włączonych komputerach zajmują się „wszystkim” tylko nie wykładem (patrz załącznik 6).

4.3). Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:

Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzenie właściwej polityki kadrowej, w tym właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia zatrudnia kadre o dużym doświadczeniu dydaktycznym. Wspiera również indywidualne badania naukowe. Uczelnia tworzy możliwości dla wyjazdów kadry akademickiej na konferencje ogólnopolskie. Trzeba zauważyć, że uczelnia tworzy możliwości dla wyjazdów kadry akademickiej na konferencje ogólnopolskie. Uczelnia zatrudnia kadre o znaczącym dorobku naukowym i doświadczeniu dydaktycznym.

Na spotkanie z zespołem oceniającym przyszli nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na obu kierunkach: finanse i rachunkowość oraz informatyka i ekonometria. Przewodnicząca zespołu przedstawiła cele wizytacji oraz krótko scharakteryzowała kryteria oceny programowej jakimi kieruje się Polska Komisja Akredytacyjna przy ocenie programowej jakości kształcenia. Zaproponowała dyskusje na temat perspektyw rozwojowych Uczelni w aktualnych warunkach relatywnej swobody kształtowania profilu programowego, zgodnie z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji, Uczelni oraz orientacji Uczelni w kształceniu absolwentów na potrzeby przedsiębiorczości.

Kadra podkreślała elastyczność oferty uczelni, w szczególności co do zmian specjalności, co w opinii kadry pozwoli przetrwać uczelni w okresie trudnym, w którym zmniejsza się liczba kandydatów a rośnie konkurencja między uczelniami. W dyskusji podkreślano elastyczność Uczelni, która z uwagi na swoje doświadczenie może dość szybko orientować się na potrzeby gospodarki. W dyskusji podkreślano zmotywowanie studentów do kształcenia w szczególności na kierunku informatyka i ekonometria oraz dużą świadomość w zakresie efektów kształcenia i systemu ECTS. Kadra zgodnie podkreślała, że w Uczelni jest bardzo dobra atmosfera pracy i że atutem Uczelni jest wyraźnie zarysowana koncepcja kształcenia oraz współpraca z biznesem.

4.4).

W stosunku do roku 2007, w którym odbyła się pierwsza ocena jakości kształcenia na kierunku *informatyka i ekonometria*, nie nastąpiły istotne zmiany w składzie tego minimum, bowiem aż 7 osób (2 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 5 doktorów), to nauczyciele akademicy, którzy tworzyli to minimum w roku 2007. Dla 5 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, a dla 5 pozostałych – dodatkowym miejscem pracy.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego - ocena: w pełni.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba nauczycieli akademickich i ich struktura kwalifikacyjna umożliwia realizację efektów kształcenia. Kadra reprezentuje na ogół dziedzinę nauk ekonomicznych: dyscyplinę ekonomia, a ponadto obszar nauk technicznych: dyscyplina informatyka, co znajduje uzasadnienie w programie studiów.

4.2) Dorobek naukowy kadry tworzącej minimum kadrowe związany jest z dyscypliną ekonomia w tym z wykorzystaniem narzędzi informatycznych w procesach społeczno-

ekonomicznych, co odpowiada zakładanym efektom kształcenia. Osoby tworzące minimum kadrowe, to 3 samodzielnych pracowników nauki i 7 adiunktów.

4.3) Polityka kadrowa umożliwia podnoszenie kwalifikacji naukowych nauczycieli akademickich. Uczelnia zatrudnia kadre akademicką o bardzo dużym doświadczeniu dydaktycznym i znaczącym dorobku naukowym związanym z zakładanymi efektami kształcenia. Pomimo skromnych rozmiarów kształcenia na ocenianym kierunku uczelnia zatrudnienie na podstawowym miejscu pracy aż 5 osób spośród osób tworzących minimum kadrowe.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Kształcenie na kierunku *Informatyka i ekonometria* odbywa się w pomieszczeniach będących własnością uczelni (kampus). Kampus Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego stanowią 3 budynki o łącznej powierzchni ok. 24 700 m²: budynek „A” o powierzchni blisko 11 tys. m² oddano do użytku w 2004 r., budynek „B” o powierzchni ok. 5,5 tys. m². oddano do użytku w 2005 r., budynek „C” o powierzchni ok. 8,5 tys. m². oddano do użytku w 2008 r.

W budynkach Uczelni znajduje się 71 sal dydaktycznych (wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne i seminaryjne, specjalistyczne warsztatowe). Uczelnia dysponuje 13 multimedialnymi salami wykładowymi (największa mieści 420 osób, łączna liczba miejsc: 2276), wyposażonymi w rzutniki multimedialne, ekrany, cyfrowe rzutniki folii i pisma, wysokiej jakości sprzęt komputerowy (z dostępem do Internetu), sprzęt nagłaśniający i mikrofony, DVD i video, dające możliwość prezentacji materiałów filmowych, nagrań audio (radiowych). Trzy największe aule wyposażone są w zaplecze techniczne wykorzystywane przy organizacji konferencji naukowych, wizualizatory, magnetowidy, odtwarzacze DVD, tablice elektroniczne. Większość sal wykładowych wyposażona jest w sprzęt komputerowy z rzutnikiem multimedialnym z dostępem do Internetu oraz nagłośnienie. W uczelni jest dziewięć pracowni komputerowych (pełna specyfikacja - tab. 3.1 Raport Samooceny) oraz kafejka internetowa z dwudziestoma dwoma stanowiskami. Uczelnia posiada licencje na oprogramowanie SPSS, Statistica

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego posiada szerokopasmowe łącza internetowe o przepustowości 60 Mb/s. Dla celów dydaktycznych przeznaczonych jest łącznie 9 sal komputerowych ze 195 komputerami (pełny opis w raporcie Samooceny, tab. 3.1, s. 21-22). Wszystkie komputery mają system operacyjny Windows XP Professional PL oraz Windows 7 oraz posiadają specjalistyczne oprogramowanie oraz zabezpieczenia antywirusowe.

W Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego studiuje osoby niepełnosprawne. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych prowadzi monitoring potrzeb studentów niepełnosprawnych, Budynki kampusu Uczelni są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, co zostało dodatkowo potwierdzone wyróżnieniem w konkursie „Kraków bez barier 2012”. Budynki Kampusu zostały zaprojektowane z udogodnieniami dedykowanymi osobom niepełnosprawnym. W każdym budynku znajdują się windy ułatwiające poruszanie się między piętrami, dostosowane toalety, drzwiach opisane są pismem brajlowskim.

W ocenie studentów wielkość sal jest dostosowana do liczebności grupy studentów, co sprzyja ich rozwojowi naukowemu. W budynkach Wydziału jest dostępny Internet bezprzewodowy, ksero, punkt gastronomiczny oraz stołówka. Podczas spotkania z zespołem wizytującym studenci wyrazili pozytywną opinię na temat infrastruktury Uczelni, poza wyposażeniem części laboratoriów informatycznych. W ich ocenie część komputerów jest przestarzałych i funkcjonuje zbyt wolno, co negatywnie wpływa na pełne wykorzystanie czasu spędzonego na zajęciach.

Budynki, w których przebywają studenci wizytowanego kierunku są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową oraz osób z innymi niepełnosprawnościami. np. stanowiska do pracy dla osób niedowidzących wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem, opisy sal oraz mapę Kampusu w alfabecie Braille'a, pętle indukcyjne oraz skanery powiększające. Poziom dostosowania Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych jest zadowalający.

Biblioteka Krakowskiej Akademii istnieje od 2001 r. Obecnie usytuowana jest w kampusie w budynku C i zajmuje powierzchnię 2300 m² oraz magazyny umożliwiające przechowanie ponad pół miliona woluminów. W czytelniach biblioteki jest ponad 100 miejsc siedzących i 55 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Zasoby Biblioteki tworzy ponad 120 000 książek, 413 tytułów czasopism bieżących i ponad 1000 tytułów archiwalnych oraz zasoby bazodanowe. Księgozbiór Czytelni Głównej w wolnym dostępie obejmuje ponad 22 000 książek. W Czytelni Czasopism udostępniane są bieżące roczniki czasopism, a roczniki z lat poprzednich przechowywane są w magazynach.

Oddział Informacji Naukowej prowadzi działalność informacyjną, w ramach której udziela informacji bibliograficznej (pomoc w wyszukiwaniu materiałów bibliograficznych do prac dyplomowych; pomoc przy tworzeniu tematycznych zestawień bibliograficznych w oparciu o różne źródła informacji); służy pomocą przy przeszukiwaniu dostępnych w Bibliotece baz danych oraz bezpłatnych baz danych dostępnych online; pomaga w lokalizowaniu potrzebnych materiałów w bibliotekach krajowych i zagranicznych.

Biblioteka posiada dostęp do następujących baz danych: EBSCO – w jej skład wchodzi 9 baz pełnotekstowych i 6 bibliograficznych, EMIS, ScienceDirect, Scopus, SpringerLink, System Informacji Prawnej Lex Omega, Web of Knowledge, Wiley Online Library, Polska Bibliografia Lekarska. Biblioteka jest w zaawansowanej fazie realizacji projektu dotyczącego tworzenia repozytorium instytucjonalnego. Celem projektu jest uruchomienie cyfrowej platformy publikowania w otwartym dostępie materiałów stanowiących dorobek pracowników naukowo-dydaktycznych Krakowskiej Akademii.

Biblioteka gromadzi zbiory także pod kątem potrzeb kierunku Informatyka i ekonometria. Biblioteka posiada w swoich zbiorach wszystkie pozycje literaturowe zawarte w sylabusach (wykonane losowo kontrole dostępności pozycji w katalogu biblioteki wskazały na posiadanie tych pozycji w zasobach). Ponadto w zbiorach biblioteki znajduje się wiele publikacji specjalistycznych nie ujętych w sylabusach, a powiązanych z obszarem tematycznym kierunku. Studenci kierunku Informatyka i ekonometria mają do dyspozycji 17 tytułów czasopism w prenumeracie bieżącej, a także około 50 tytułów z zakresu nauk ekonomicznych.

W ocenie studentów wyposażenie oraz godziny otwarcia biblioteki są satysfakcjonujące dla studentów obecnych podczas spotkania z zespołem oceniającym. Uczelnia zapewnia dostęp do bieżących czasopism specjalistycznych. Studenci dobrze oceniają wyposażenie bibliotek.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - ocena: w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych. Biblioteka Uczelni całkowicie pokrywa zapotrzebowania literaturowe studentów, a jej infrastruktura – czytelnie, wolny dostęp do książek sprzyjają pracy naukowej. Studenci zgłaszają uwagi dotyczące małego wykorzystania specjalistycznego oprogramowania z zakresu systemów zarządzania przedsiębiorstwem czy statystyczno-ekonometrycznego.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Oceniany kierunek finanse i rachunkowość jest prowadzony tylko na poziomie studiów I stopnia a zatem uczelnia, nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych. Pomimo to, uczelnia inspiruje prowadzenie badań naukowych, które są niezbędną podbudową procesu dydaktycznego realizowanego w ramach ocenianego kierunku.

Na podstawie oceny parametrycznej jednostek naukowych dokonywanej przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) we wrześniu 2013 roku Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej **uzyskał kategorię B**, w grupie jednostek HS1SP, wyprzedzając kilka jednostek z publicznych uczelni.

Badania umożliwiają rozwój młodej kadry dydaktyczno-naukowej, w szczególności tej, dla których Krakowska Akademia jest podstawowym miejscem pracy, stanowią przestrzeń dla prób aktywności naukowej studentów (koła naukowe), są formą współpracy uczelni z otoczeniem zewnętrznym (uczelnie, instytucje, przedsiębiorstwa).

Badania naukowe pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Informatyka i ekonometria zasadniczo związane są z uzyskiwaniem przez nich stopni i tytułów naukowych. Koncentrują się głównie wokół przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich, habilitacyjnych czy monografii.

Mając na uwadze powyższe cele uczelnia zapewnia pomoc w postaci niezbędnej infrastruktury i środków na działalność naukową. Obejmuje ona: wydawnictwo naukowe, organizację konferencji i seminariów naukowych, dofinansowywanie uczestnictwa pracowników w konferencjach zewnętrznych, system pomocy materialnej dla pracowników przygotowujących rozprawy habilitacyjne. Integracji naukowej pracowników Uczelni sprzyjają też referaty przygotowywane na konferencje własne i zewnętrzne.

Uczelnia posiada szeroką współpracę międzynarodową w ramach programu ERASMUS, która ma nie tylko charakter współpracy wymiany studentów, a także wymiany kadry, co ma znaczący wpływ na kierunki badań i rozwój naukowy.

W ramach wizytowanego kierunku nie działa żadne koło naukowe. Dlatego też system opieki naukowej studentów obejmuje jedynie wsparcie podczas przygotowywania prac dyplomowych. Studenci uważają jednak, że jeżeli wykazaliby zainteresowanie uczestnictwem w badaniach naukowych mogliby zwrócić się o wsparcie do wykładowców Uczelni i spotkaliby się z życzliwym przyjęciem.

Do głównych kierunków badań naukowych i prac rozwojowych należy problematyka z zakresu informatyki, informatyki stosowanej, ekonometrii, statystyki.

Badania są prowadzone pod kierownictwem prof. Tadeusza Grabińskiego i pozostałych pracowników związanych z kierunkiem informatyka i ekonometria. Działalność naukowo badawcza pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Informatyka i ekonometria została zebrana w dwóch monografiach. Jedna z nich pt. „Metody analizy i oceny bezpieczeństwa oraz jakości informacji”, została wydana w 2012 roku, druga „Metody i

narzędzia zapisu i udostępniania danych” przeszła pozytywne recenzje i jest w trakcie opracowania wydawniczego. Pełny spis publikacji został przedstawiony w Raporcie Samooceny na stronach 21-24.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego : nie podlega ocenie
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział stwarza pracownikom i studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych. Wizytowana jednostka, z uwagi na prowadzenie studiów I stopnia nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych, ale uczestnicząc w badaniach naukowych przyczyniła się do osiągnięcia przez Wydział w ocenie parametrycznej kategorii B.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Uczelnia prowadzi rekrutację kandydatów na studia w oparciu o Uchwały przyjmowane przez senat Uczelni. Rekrutacja na rok akademicki 2013/2014 została przeprowadzona w oparciu o Uchwałę Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2013/2014. Przepisy tej Uchwały stanowią, że warunkiem przyjęcia na studia jest posiadanie świadectwa dojrzałości. Świadectwa maturalne uzyskane za granicą uznawane są za równoważne świadectwu dojrzałości na zasadach określonych w umowach międzynarodowych oraz przepisach o systemie oświaty. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje dziekan wydziału prowadzącego dany kierunek studiów. Uchwała rekrutacyjna przewiduje, że od decyzji dziekana przysługuje odwołanie do rektora. Przepisy Uchwały rekrutacyjnej nie zawierają żadnych przepisów dyskryminujących określone grupy kandydatów. Jednocześnie nie wprowadzają w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów żadnych zasad odnoszących się do wyników uzyskanych na poprzednim etapie kształcenia ani limitów, co oznacza, że wstęp na studia jest wolny.

Ostatni uruchomiony nabór na studia stacjonarne na kierunku *Informatyka i ekonometria* miał miejsce w roku akademickim 2009/2010. Jednak z powodu skreśleń kierunek ten ukończyło w formie stacjonarnej tylko 6 studentów. Ogłaszane w kolejnych latach nabory na studia stacjonarne nie zapewniały liczby kandydatów pozwalającej na uruchomienie studiów. Stąd były one prowadzone wyłącznie w formie niestacjonarnej. W roku akademickim 2013/2014 przyjęto 19 studentów na studia stacjonarne.

Warunki i tryb rekrutacji przyjęte w Uczelni oraz terminy ich podawania do wiadomości są zgodne z przepisami Ustawy z dnia 27.07.2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Należy przy tym stwierdzić, że przyjmowanie wszystkich kandydatów na studia sprawia, że rekrutacja nie umożliwia ich doboru w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Potwierdza to wskazana w poprzednich częściach Raportu stosunkowo wysoka liczba rezygnacji ze studiów na pierwszym roku.

Zasady i procedury rekrutacyjne zostały opisane w uchwale przyjętej przez Senat Uczelni w dniu 16 maja 2012 r. ze zmianami. Regulacje te nie zawierają postanowień o charakterze dyskryminacyjnym. Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na studia odbywa się na podstawie wyników uzyskanych podczas egzaminów maturalnych lub im odpowiadających. Uczelnia jest także otwarta na studentów zagranicznych, czego efektem jest znaczny udział studentów pochodzenia ukraińskiego w strukturze osób kształcących się w Krakowskiej Akademii im. A. Frycza-Modrzewskiego. Rekrutacja na studia stacjonarne i

niestacjonarne jest identyczna, jednakże na zbyt małą liczbę chętnych od roku akademickiego 2010/2011 nie uruchomiono studiów stacjonarnych.

7.2)

System oceny osiągnięć studentów stosowany na kierunku *Informatyka i ekonometria* wprowadza obowiązek potwierdzenia osiągnięcia i oceny stopnia realizacji efektów kształcenia dla każdego przedmiotu w formie egzaminu bądź zaliczenia z wystawieniem oceny. Zasada ta nie dotyczy jedynie 10 % przedmiotów o charakterze uzupełniającym, w tym praktyki zawodowej, która jest zaliczana, ale bez wystawiania oceny. W kartach przedmiotów określone zostały sposoby ich zaliczania oraz kryteria wystawienia oceny według obowiązującej w Uczelni skali. Sposoby weryfikacji osiągnięć studentów są zróżnicowane i dostosowane do zakładanych celów i efektów kształcenia. Uczelnia motywuje studentów do osiągania zakładanych efektów kształcenia w szczególności poprzez systematyczną weryfikację i ewaluację wiedzy i umiejętności nabywanych w trakcie zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń i wystawienie ocen cząstkowych za aktywność na nich oraz wykonywanie prac i zadań zleczanych studentom.

Szczegółowe określenie procedur związanych z zaliczaniem przedmiotów i zasad wystawiania ocen oraz przekazywania studentom informacji o nich zawiera Regulamin studiów. Przyjęte w nim regulacje zapewniające przejrzystość całego systemu i obiektywizm oceniania. Studenci mają zagwarantowaną możliwość poznania ocen, wnoszenia odwołań od nich i poprawy w ramach przyjętych limitów. Wymagania odnośnie zaliczenia przedmiotu i zdania egzaminu końcowego są odpowiednio wystandardyzowane i podane do wiadomości studentów w Regulaminie studiów oraz kartach przedmiotów.

Na ocenianym kierunku studiów liczba egzaminów ujętych w planie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest identyczna a egzaminy obejmują te same przedmioty. Typową formą zaliczenia przedmiotu jest egzamin z zaliczeniem. Stosowany jest on w odniesieniu do 60 % przedmiotów ujętych w planie studiów. Zaliczenie na ocenę stosowane jest w odniesieniu do 30 % przedmiotów. Studenci zdają w trakcie studiów 22 egzaminy, którymi objęta jest większość obowiązkowych przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz dodatkowo egzaminy z niektórych przedmiotów specjalnościowych. Egzaminy są w sposób dość równomierny rozłożone w poszczególnych semestrach, poza ostatnim, w którym oprócz egzaminów w sesji na zakończenie studiów odbywa się egzamin dyplomowy.

System kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria jest zorientowany na oczekiwania i systematyczne pogłębianie wiedzy studentów co potwierdza stosowanie zaliczeń etapowych, kolokwii oraz znaczny nacisk kładziony na stosowanie metod aktywizujących studentów w trakcie zajęć i bieżącą ocenę ich aktywności. Informacje na temat systemu weryfikacji efektów kształcenia w Uczelni są przedstawiane podczas pierwszych zajęć oraz dostępne dla studentów na portalu informacyjnym Uczelni. Stosowanie się do ww. zasad podlega ocenie w ankiecie ewaluacyjnej. Zdaniem studentów, program studiów jest dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię. System oceny osiągnięć jest w opinii studentów zrozumiały oraz obiektywny.

7.3)

Uczelnia stwarza studentom możliwość wyjazdu na wymiany zagraniczne oraz praktyki w ramach programu Erasmus. System informowania o programach wymiany wśród studentów wizytowanego kierunku funkcjonuje prawidłowo. Uczelnia zabiega, aby uznawanie przedmiotów zaliczonych za granicą oraz uzupełnianie różnic programowych, odbywał się w sposób właściwy dla zasad programu Erasmus. Istnieje także możliwość obniżenia czesnego na wniosek studenta na czas wymiany zagranicznej.

Podczas spotkania studenci wizytowanego kierunku zadeklarowali jednak niewielkie zainteresowanie programami wymiany. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak dostatecznej znajomości języka obcego oraz zobowiązania takie jak praca zawodowa.

W ocenie Uczelni niewielkie zainteresowanie programami wymiany międzynarodowej wynika z niskiej świadomości studentów związanej z korzyściami wypływającymi z uczestnictwa w studiach zagranicznych, w tym wpływu takiego doświadczenia na możliwość znalezienia pracy zawodowej.

Studenci uczestniczą w obowiązkowych lektoratach z języka obcego nowożytnego. Zajęcia te nie uwzględniają zajęć z języka specjalistycznego, jednakże w opinii studentów nie jest to wadą, ponieważ do pracy niezbędne są im jedynie języki programowania. Studenci wizytowanego kierunku nie mają niestety możliwości uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w języku obcym, ponieważ takie dla kierunku informatyka i ekonometria nie są organizowane. Zaleca się zatem wprowadzenie do oferty edukacyjnej zajęć fakultatywnych prowadzonych w języku obcym do wyboru dla zainteresowanych studentów. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wyrazili zainteresowanie taką formą zajęć.

Studenci obecni podczas spotkania z zespołem wizytującym zadeklarowali, że wiedzą czym są punkty ECTS. Uważają, że w większości przypadków liczba punktów odzwierciedla nakład pracy niezbędny do osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

7.4)

System pomocy materialnej. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego obejmującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 cyt. ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi a stypendiami rektora dla najlepszych studentów w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 cyt. ustawy. Sposób przyznawania świadczeń uznany został przez studentów wizytowanego kierunku za przejrzysty oraz sprawny. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej pozostaje w zakresie kompetencji dziekana i jest realizowane przy pomocy administracji Uczelni. Uprawnienia związane z przyznawaniem stypendium Rektora oraz odwoławcze pozostają w kompetencji Rektora Uczelni.

Jak wynika z § 26 ust. 1 Regulaminu stypendia rektora dla najlepszych studentów są przyznawane są zarówno z tytułu uzyskania wysokiej średniej ocen jak i w związku z osiągnięciami naukowymi, artystycznymi lub sportowymi.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 173 ust. 1 oraz art. 175 ust. 1 Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, fakt posiadania statusu studenta danej Uczelni jest decydującym o możliwości wnioskowania o świadczenie *stypendium rektora dla najlepszych studentów*. Lista rankingowa o której mowa w § 29 Regulaminu może ułatwiać studentom ocenę szans na otrzymanie stypendium. Każdy student we własnym zakresie powinien mieć możliwość podjęcia decyzji o złożeniu wniosku o wskazane świadczenie oraz mieć możliwość uczestnictwa w pełnej procedurze odwoławczej.

Ponadto zwraca się uwagę na § 28 ust. 1 Regulaminu, z którego wynika, że na Uczelni liczba studentów stanowiących 10% najlepszych studentów kierunku ustalana jest w oparciu o liczbę osób, które zaliczyły rok w terminie, podczas gdy liczbę studentów danego kierunku wyznacza liczba studentów realizująca kierunek. Decyzje dotyczące przyznawania świadczeń pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 ust. 1 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Ponadto Uczelnia stworzyła własny fundusz stypendialny, z którego wypłacane jest stypendium za wyniki w nauce dla osób, które pomimo uzyskania wysokiej średniej ocen nie mogą otrzymać stypendium rektora dla najlepszych studentów. Zgodnie z informacjami przekazanymi podczas wizytacji, stypendium to jest odpowiedzią Uczelni na potrzeby licznej grupy studentów nieposiadających obywatelstwa polskiego lub Karty Polaka. Wprowadzenie tego typu świadczenia zasługuje na aprobatę.

Zasady przyznawania pomocy materialnej są studentom znane, a wszelkie potrzebne informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni oraz Dziekanacie.

System opieki naukowej i dydaktycznej. Studenci pozytywnie oceniają system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicy są dostępni w trakcie wyznaczonych konsultacji, a ich terminy są dostosowane do potrzeb studentów. W trakcie spotkania studenci potwierdzili, że wykładowcy są dla nich dostępni również poza czasem zajęć oraz wyznaczonych konsultacji, także z wykorzystaniem w tym celu poczty elektronicznej. Wymiar czasowy prowadzonych konsultacji oraz pełnionych dyżurów studenci uznali za wystarczający w stosunku do ich potrzeb.

Studenci posiadają poprzez stronę internetową Uczelni lub system informacyjny dostęp do wszystkich niezbędnych informacji związanych z tokiem studiów, w tym harmonogramów zajęć, terminów sesji egzaminacyjnej, sylabusów oraz materiałów dydaktycznych. Studenci wyrazili pozytywną opinię na temat ustalania harmonogramu sesji egzaminacyjnej.

Studenci zadeklarowali, że zajęcia są realizowane zgodnie z sylabusami, jednakże nie zwracają oni na nie większej uwagi. Jediną użyteczną częścią jest wykaz literatury, który może być potrzebny osobom nieuczestniczącym w wykładach.

Zajęcia dla studentów studiów niestacjonarnych odbywają się w zjazdach, które rozpoczynają się w piątek o godzinie 16.00 i trwają cały weekend. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wyrazili negatywną opinię na temat planowania ćwiczeń, na których obecność jest obowiązkowa w piątki od godziny 16.00. Wiele osób kończy bowiem pracę zawodową w godzinach późniejszych lub choćby musi dojechać z pracy na uczelnię, co uniemożliwia przybycie na zajęcia w godzinie ich rozpoczęcia bez komplikacji. W ocenie studentów dobrym rozwiązaniem byłoby organizowanie w piątki wyłącznie nieobowiązkowych wykładów. Ponadto na taką ocenę składały się znaczne przerwy pomiędzy zajęciami (2-3 godziny), nie jest to jednak regułą.

Wszyscy studenci kierunku informatyka i ekonometria uczestniczą w zajęciach z języka obcego nowożytnego na jednym poziomie zaawansowania. W opinii studentów poziom lektoratów nie jest zbyt wysoki, ale umożliwia zdobycie kompetencji językowych na wymaganym dla ukończenia studiów poziomie pierwszego stopnia. Studenci nie mają możliwości uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w języku obcym. W miarę możliwości zaleca się utworzenie grup o zróżnicowanym poziomie nauczania języka obcego nowożytnego lub umożliwienie studentom uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w języku obcym, np. w ramach przedmiotów do wyboru.

Studenci mają możliwość indywidualizacji programu studiów na zasadach wskazanych w Regulaminie studiów drodze indywidualnego toku studiów oraz przez swobodny wybór seminarium dyplomowego, zajęć z języka obcego nowożytnego, praktyk oraz przedmiotów obieralnych. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym nie było obecnych osób studiujących według indywidualnego toku studiów.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Studenci potwierdzili możliwość wyboru promotora spośród prowadzących semina dyplomowe oraz samodzielnego proponowania tematu prac dyplomowych.

Godziny otwarcia dziekanatów oraz innych komórek administracyjnych odpowiadających za obsługę studenta zostały uznane przez studentów za dostosowane do ich potrzeb. Pozytywnie oceniono także kompetencje pracowników administracji.

Działalność wspierająca rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny. W Uczelni w oparciu o Regulamin Samorządu Studenckiego Krakowskiej Akademii im. A. Frycza-Modrzewskiego funkcjonuje Samorząd Studencki charakteryzujący się dwupoziomą strukturą – na szczeblu ogólnouczelnianym oraz wydziałowym. Aktualnie powoływanie starostów poszczególnych lat i grup studentów jest fakultatywne.

Samorząd Studencki jedynie opiniuje w formie uchwał regulamin studiów, regulamin przyznawania pomocy materialnej, a także plany i programy nauczania. Jego przedstawiciele nie uczestniczą jednak w opracowywaniu poszczególnych dokumentów (regulaminu studiów i regulaminu pomocy materialnej). Zdaniem przedstawicieli Samorządu Studenckiego Władze Uczelni nie są otwarte na działalność studencką na Uczelni, w tym działalność Samorządu Studenckiego.

Podczas wizytacji zgłoszono liczne problemy dotyczące możliwości informowania studentów o organizowanych przez Samorząd Studencki wydarzeniach a także kontaktów z władzami Uczelni oraz zasad finansowania działalności studenckiej. Na spotkaniu podsumowującym Władze uczelni przedstawiły argumenty dotyczące zasad współpracy z Samorządem Studentów. Zespół oceniający uważa, iż sytuacja ta wymaga dialogu między Władzami Uczelni a Samorządem Studentów.

Studenci zaangażowani w działalność Samorządu Studenckiego zdają sobie sprawę z niedostosowania aktualnie obowiązującego Regulaminu Samorządu Studenckiego do realiów funkcjonowania Uczelni, jednakże ze względu na problem proceduralny nie są w stanie uchwalić nowej regulacji. Problem ten ma zostać rozwiązany w kolejnym roku akademickim. Aktywne współtworzenie życia Wydziału i Uczelni niestety nie cieszy się dużym zainteresowaniem studentów wizytowanego kierunku. Wynika to zarówno z licznych pozauczelnianych zobowiązań studentów, jak i z faktu, że działalność w Samorządzie Studenckim nie jest atrakcyjna dla studentów. Ponadto studenci kierunku informatyka i ekonometria, to studenci studiów niestacjonarnych, których życie koncentruje się wokół pracy zawodowej oraz rodziny.

Liczba przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni oraz Radzie Wydziału spełnia wymogi art. 61 ust. 3 Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci posiadają swoich przedstawicieli również w pozostałych gremiach wskazanych przez Ustawę. W bieżącym roku akademickim studenci w ramach własnych procedur wyborczych nie byli w stanie wydelegować odpowiedniej liczby przedstawicieli do Rady Wydziału. Dlatego też przedstawiciele studentów w Radzie Wydziału zostali powołani przez Dziekana w oparciu o rekomendacje przedstawione przez Samorząd Studenckich. Choć procedura ta nie odpowiada obowiązującym na Uczelni regulacjom, to sytuacja ta była nadzwyczajna i została uzasadniona zarówno przez Samorząd Studencki, jak i Władze Wydziału podczas wizytacji.

Komunikacja oraz współpraca pomiędzy Władzami Wydziału i studentami kierunku informatyka i ekonometria jest prawidłowa. Uwagi studentów dotyczące programów kształcenia oraz funkcjonowania Wydziału są uwzględniane przy podejmowaniu decyzji.

W Uczelni działa Biuro Karier zajmujące się doradztwem zawodowym oraz udostępnianiem informacji o dostępnych ofertach pracy, stażach i konkursach dedykowanych studentom. Studenci mają również możliwość skorzystania z usług uczelnianej Studenckiej Poradni.

W ramach Samorządu Studenckiego działa także Poradnia Regulaminowa Regulaminowej, która udziela porad prawnych w zakresie obowiązującego Regulaminu, pomaga w redagowaniu podań oraz wyjaśnia wątpliwości dotyczące regulacji obowiązujących na Uczelni.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Warunki i tryb rekrutacji przyjęte w Uczelni oraz terminy ich podawania do wiadomości są zgodne z odpowiednimi przepisami. Regulacje te nie zawierają postanowień o charakterze dyskryminującym.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane. System kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria jest zorientowany na oczekiwania i pogłębianie wiedzy i umiejętności studentów. Studenci są informowani o zasadach zaliczania przedmiotów oraz mają dostęp do kart przedmiotów/sylabusów zawierających zasady formułowania ocen.

7.3) Uczelnia zapewnia studentom możliwość udziału w programach wymiany międzynarodowej oraz dokłada wszelkich starań w zakresie informowania studentów o możliwości wyjazdu oraz zakresie uznawania przedmiotów zaliczonych za granicą na uczelni macierzystej. Studenci niechętnie korzystają z możliwości wymiany głównie z powodu niedostatecznej znajomości języka obcego oraz ze względu na zobowiązania poza uczelnią. Uczelnia nie oferuje studentom zajęć obieralnych w języku obcym.

7.4) Uczelnia zapewnia studentom opiekę dydaktyczno-naukową oraz odpowiednie warunki materialne. Uczelnia stworzyła także własny fundusz stypendialny, z którego wypłacane są stypendia osobom, które nie mogą ubiegać się o stypendium rektora.. Studenci są reprezentowani w organach kolegialnych Wydziału. Współpraca studentów oraz władz wydziału jest prawidłowa. Studenci zgłosili problemy współpracy Samorządu Studenckiego i Władz Uczelni. W opinii studentów obsługa administracyjna Wydziału jest kompetentna i pomocna.

Kryterium 8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

8.1)

W Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje od roku 2005, kiedy została powołana – Uchwałą Senatu z dnia 12 października 2005 r. – 11-osobowa Senacka Komisja ds. Jakości Kształcenia, zmieniona na mocy Uchwały Senatu z dnia 3 grudnia 2008 r. na Komisję ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia. W 2006 r. powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Efektem prac Komisji wypracowany został dokument pn. System Zarządzania Jakością Kształcenia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, w którym określono narzędzia badawcze i cele ewaluacji jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych. System ten podlegał doskonaleniu.

Struktura zarządzania jakością procesu dydaktycznego na kierunku informatyka i ekonometria zgodna jest ze strukturą organizacyjną uczelni, zasadami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia a także z Prawem o szkolnictwie Wyższym. Działania pro jakościowe na wizytowanym wydziale związane są z realizacją celu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. System ma dwa szczeble: uczelniany i wydziałowy. Celem wewnętrznego systemu na szczeblu uczelnianym jest podnoszenie jakości kształcenia

na uczelni, propagowanie kultury jakości wśród kadry studentów i absolwentów, wypracowanie i doskonalenie procedur oceny organizacji i warunków kształcenia, podnoszenie prestiżu uczelni w krajowym i międzynarodowym otoczeniu. Strukturę organizacyjną systemu tworzy Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Komisje. Zarządzenia Rektora uszczegóławiają zasady realizacji zadań systemu, określają ogólnie ich procedury. Wydziałowa Komisja ds. jakości kształcenia na wizytowanym Wydziale składa się z 11 osób w tym studenta, przedstawicieli prowadzonych na wydziale kierunków w tym przedstawiciela kierunku informatyka i ekonometria. Powołano pełnomocnika dziekana do kierunku informatyka i ekonometria. Ponadto w ramach systemu działają pełnomocnicy ds. praktyk i systemu ECTS, współpracy międzynarodowej i kształcenia na odległość. Powołano także Koordynatora ds. wydziałowej strony internetowej, administratorów systemu komputerowego „syllabus” oraz weryfikatorów sylabusów do poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów na wydziale. Określono kompetencje i zakres działania organów związanych z realizacją zadań wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia uczelni w tym Komisji ds. jakości kształcenia na szczeblu Uczelni i Wydziału

Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WK ds. JK) należy:

- opracowanie i aktualizacja Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia na wydziale,
- nadzór nad wdrażaniem Krajowych Ram Kwalifikacji na wydziale
- opracowywanie i aktualizacja efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów i specjalności przy wykorzystaniu najlepszych wzorców krajowych i zagranicznych przy współpracy z Senackim Zespołem ds. wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji,
- nadzorowanie przygotowywania i opiniowanie projektów programów kształcenia dla nowych kierunków studiów tworzonych w ramach Wydziału,
- okresowe kontrolowanie planów studiów dla cykli kształcenia rozpoczynających się w danym roku akademickim i ich weryfikacja pod kątem zgodności z KRK oraz innymi zmieniającymi się przepisami prawa,
- analiza bieżących planów studiów i programów kształcenia pod kątem powiązań modułowych i kierunkowych efektów kształcenia oraz proponowanie wykładowcom korekty tych powiązań w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości,
- weryfikacja poprawności sekwencji przedmiotów w planach studiów oraz godzinowego obciążenia studentów,
- przeprowadzanie analiz statystycznych na podstawie planów studiów dotyczących zależności pomiędzy wymiarem godzinowym zajęć z poszczególnych przedmiotów a liczbą punktów ECTS oraz modułowymi efektami kształcenia,
- opracowanie i weryfikacja wskaźników ilościowych, takich jak liczba godzin i formy zajęć, liczba egzaminów i zaliczeń, udział zajęć fakultatywnych i obligatoryjnych, przy udziale opiekunów kierunków studiów i specjalności na wydziale,
- ujednolicanie zasad ustalania punktów ECTS dla przedmiotów ogólnouczelnianych na wydziale, przy udziale opiekunów kierunków studiów i specjalności,
- analiza zalecanej w sylabusach literatury obowiązkowej i uzupełniającej pod względem, jej aktualności,
- zapewnienie dostępności literatury podstawowej i uzupełniającej dla studentów w porozumieniu z Działem Uzupełniania Zbiorów Biblioteki KA AFM,
- analiza studenckich ocen w celu kontroli i weryfikacji poprawności procesu dydaktycznego,
- przeprowadzanie ewaluacji zajęć dydaktycznych pod koniec każdego semestru zajęć i analiza jej wyników oraz przygotowywanie raportów z procesu ewaluacji,
- nadzór nad hospitacją zajęć dydaktycznych na wydziale,

- okresowa kontrola i ocena publicznej dostępności opisu kierunkowych efektów kształcenia i programów studiów,
- analiza zgodności tematyki prac dyplomowych z kierunkiem studiów oraz wybraną przez studenta specjalnością,
- kontrola i ocena jakości wybranych prac dyplomowych oraz przeprowadzanie audytów prac dyplomowych,
- monitorowanie zgodności programów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów z oczekiwaniami rynku pracy m. in. poprzez kontakt z interesariuszami zewnętrznymi,
- analiza i ocena skuteczności prowadzonych działań mających na celu dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy,
- przeprowadzanie badania ankietowego interesariuszy zewnętrznych powiązanych z poszczególnymi kierunkami studiów, analiza uzyskanych ankiet i formułowanie wniosków związanych z doskonaleniem kształcenia,
- analiza i raportowanie wyników badań losów absolwentów Wydziału,
- ocena udziału praktyków, w tym także przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, w realizacji procesu dydaktycznego na wydziale (udział praktyków w dydaktyce),
- przygotowywanie sprawozdań oraz analiz tematycznych z działalności komisji w danym roku akademickim dla dziekana oraz Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia,
- przygotowywanie informacji o pracach oraz podjętych decyzjach przez WK ds. JK dla rady wydziału,
- mailowe informowanie wykładowców o rozwiązaniach wdrożonych przez WK ds. JK,
- udział w opracowywaniu raportów samooceny na potrzeby PKA.

Zakres zadań Komisji, w opinii zespołu oceniającego jest kompleksowy i obejmuje ważne z punktu widzenia doskonalenia jakości kształcenia zadania.

Najważniejszymi zadaniami dziekana związanymi z zarządzaniem jakością jest między innymi: wdrażanie, realizacja i kontrola Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia oraz zbieranie i rozpowszechnianie informacji dotyczących działań w zakresie jakości kształcenia na wydziale,

Na wizytowanym wydziale wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia działania projakościowe w tym:

a) weryfikację efektów kształcenia.

Jednym z narzędzi które jest wykorzystywane przy weryfikacji efektów kształcenia określonych zgodnie z zasadami KRK jest matryca pokrycia kierunkowych efektów kształcenia, wskazująca, które efekty są realizowane w ramach wybranych przedmiotów/modułów oraz matryca pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez efekty kierunkowe i pośrednio modułowe. Na wydziale na kierunku informatyka i ekonometria opracowano efekty kształcenia na poziomie kierunku i przeszły one proces szerokiej konsultacji interesariuszy wewnętrznych (Komisja Wydziałowa) oraz zewnętrznych co potwierdzają przedłożone podczas wizytacji dokumenty.

Rada Wydziału zaopiniowała efekty a senat je zatwierdził. Efekty kształcenia na poziomie przedmiotu zostały określone w sylabusach. Wewnętrzny system zawiera wskazania dla zakresu działań nauczyciela akademickiego to jest :

- przygotowanie sylabusu do przedmiotu, z uwzględnieniem wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji, zawierającego szczegółowy opis treści przedmiotu/modułu, jak również opis modułowych efektów kształcenia wraz z odniesieniami do kierunkowych efektów kształcenia, a także dobór metod dydaktycznych i kryteriów oceny studenta,
- przekazanie studentom, na pierwszych zajęciach z przedmiotu, wyczerpujących informacji zawartych w sylabusie, w tym o przewidzianych do osiągnięcia efektach

kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz o warunkach zaliczenia przedmiotu, wymogach, formie i metodach oceny ich osiągnięć, a także o literaturze obowiązkowej,

- przeprowadzenie egzaminów i zaliczeń oraz analiza osiągniętych przez studentów efektów kształcenia w ramach zaliczeń i egzaminów i na tej podstawie wystawienie studentom ocen pozytywnych, zgodnie ze skalą ocen określoną w Regulaminie Studiów, jeśli spełnili wymagania dotyczące efektów kształcenia, lub też ocen negatywnych (2,0) w przypadku nieosiągnięcia jednego lub większej liczby efektów kształcenia dla danego modułu/przedmiotu,
- wypełnianie protokołów egzaminacyjnych zawierających listę ocen wystawianych studentom i przykazywanie ich do dziekanatu,
- opracowywanie poprawionych i zaktualizowanych opisów przedmiotów/modułów uwzględniających zmiany w celach, treściach przedmiotu, w metodach oceniania studenta i w metodach weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, wynikające z analizy stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów w poprzednich semestrach i przekazywanie ich WK ds. JK oraz opiekunom danego kierunku i specjalności celem ich weryfikacji i akceptacji,
- zbieranie i przechowywanie przez okres trwania zajęć w formie papierowej lub elektronicznej wykazu pytań i tematów egzaminacyjnych oraz prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych studentów lub innych dowodów na osiągnięcie określonych efektów kształcenia przez studentów i przekazywanie ich do dziekanatu niezwłocznie po ukończeniu danego przedmiotu w semestrze zajęć,
- Zgłaszanie dziekanowi zauważonych nieprawidłowości związanych z procesem kształcenia.

Wewnętrzny system obejmuje weryfikację efektów kształcenia na wszystkich etapach kształcenia. Najczęstszą formą weryfikacji efektów kształcenia na kierunku informatyka i ekonometria są egzaminy pisemne, kolokwia zaliczeniowe, rozwiązywanie zadań, prace projektowe w laboratoriach komputerowych, projekty grupowe na zadany temat. Kryteria oceny zostały sformułowane w poszczególnych sylabusach i są podawane przez prowadzącego na pierwszych zajęciach. Po konsultacji z WKds.JK dziekan wydał rozporządzenie o gromadzeniu w dziekanacie prac pisemnych i w formie elektronicznej potwierdzających osiąganie przez studentów założonych efektów. Efekty końcowe realizowane są w procesie dyplomowania. Podstawę organizacji dyplomowania i przeprowadzania egzaminu dyplomowego dla studentów kierunku informatyka i ekonometria rozpoczynających studia w roku akademickim 2012/2013 lub później stanowią przepisy Regulaminu Studiów Krakowskiej Akademii obowiązującego od roku akademickiego 2012/2013. Zgodnie z Regulaminem: „Student jest zobowiązany przygotować i złożyć pracę dyplomową”, co jest warunkiem uzyskania dyplomu licencjata. Student otrzymuje dyplom ukończenia studiów na kierunku Informatyka i ekonometria, wówczas gdy spełni następujące ustawowe wymogi: osiągnie wszystkie kierunkowe efekty kształcenia, w tym współzależne z nimi modułowe efekty odzwierciedlone w pozytywnie zaliczonych przedmiotach przewidzianych w programie studiów, osiągnie efekty praktyczne potwierdzone zaliczoną praktyką studencką oraz złoży egzamin dyplomowy. Od naboru 2012/2013 student przygotowuje także pracę licencjacką ocenianą przez promotora i recenzenta oraz składa egzamin dyplomowy. W poprzednich latach dyplomanci mieli obowiązek pisania prac seminaryjnych a efekty końcowe weryfikowane były egzaminem dyplomowym.

Szczegółowy opis wymagań, jakie powinny spełniać prace dyplomowe dopuszczone do obrony na WZiKS został zawarty o osobnym dokumencie pt. „Wytyczne przygotowania prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego”, Weryfikacja

końcowych efektów kształcenia odbywa się trzystopniowo, poprzez: zaliczenie modułu kształcenia "seminarium dyplomowe" na zasadach ogólnie obowiązujących dla przedmiotów, przygotowanie pracy dyplomowej, w przypadku której efekty kształcenia są weryfikowane przez promotora w czasie jej przygotowywania, jak również po jej zakończeniu w postaci dwóch recenzji pracy dyplomowej, przygotowywanych przez promotora i recenzenta, zdanie egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Student odpowiada na trzy pytania na egzaminie, spośród których dwa, z zakresu kierunku studiów i specjalności są losowane a trzecie, zazwyczaj związane z tematyką pracy dyplomowej, otrzymuje od promotora lub recenzenta. Zestawy pytań dla kierunku informatyka i ekonometria zostały przygotowane przez Kolegium Dziekańskie, przy udziale opiekunów kierunków i specjalności (następnie zatwierdzone przez radę Wydziału i podane do wiadomości studentów poprzez opublikowanie na stronie internetowej Wydziału. Zespół oceniający dokonując przeglądu prac dyplomowych zapoznał się z protokołami egzaminów dyplomowych., które wskazywały iż pytania egzaminu dyplomowego odpowiadają zakresowi kierunku informatyka i ekonometria.

W przypadku praktyk studenckich ich przebieg i efekty kształcenia oceniane są zarówno przez ich opiekunów w przedsiębiorstwach, instytucjach i urzędach, jak i przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk.

b) przeglądy programowe.

Na kierunku *informatyka i ekonometria* dokonywane są systematyczne przeglądy programu studiów i zatwierdzone przez Radę Wydziału. Szczególnie szerokiego przeglądu dokonano z uwagi na wprowadzenie Krajowych Ram Kwalifikacji. Założenia nowego programu kształcenia, zostały opracowane przez Kolegium Dziekańskie, opiekunów kierunków i specjalności i Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, której prace projektowe były nadzorowane i koordynowane przez Senacki Zespół ds. KRK, w skład którego wchodziłi przedstawiciele wszystkich wydziałów uczelni, reprezentujący różne dziedziny nauki. Po licznych uzgodnieniach i korektach została przygotowana „Dokumentacja do zaopiniowania Senackiemu Zespołowi ds. KRK” zawierająca informacje dotyczące: związku programu z misją uczelni i jej strategią, przyporządkowanie efektów jak i programu studiów do obszaru wiedzy, dziedzin i dyscyplin naukowych. Wskazano w macierzy efektów powiązania między przedmiotami kształcenia a efektami kształcenia. Dokonano przeglądu programu pod kątem dostosowania do oczekiwań rynku pracy. Program kierunku informatyka i ekonometria był zatwierdzony przez Radę Wydziału w której uczestniczyli również studenci, co potwierdzają protokoły posiedzeń. Dokonano statystycznej analizy programu studiów co zawiera dokument p.t. „Analiza planów studiów na kierunku Informatyka i ekonometria, Kraków 2013 „Analiza obejmuje ocenę udziału zajęć do wyboru w grupach przedmiotów, udziału zajęć aktywnych, liczby godzin przypadającej na jeden przedmiot w grupach. Z analizy tej wynika np. iż liczba godzin przeznaczona na jeden przedmiot jest najwyższa dla przedmiotów podstawowych, nieco niższa w grupie przedmiotów kierunkowych a najniższa w grupie specjalnościowych co potwierdza właściwą budowę programu kształcenia. Przeprowadzona analiza wskazała, iż pomimo w miarę równomiernego pokrycia efektów obszarowych efektami kierunkowymi ($KEK/OEK = 1,6$ raza), obserwuje się fakt nierównomiernego nasilenia powiązania efektów kierunkowych z obszarowymi w zakresie umiejętności. W związku z tym Dziekan na Radzie Wydziału zwrócił uwagę pracownikom na ten fakt i apelował o silniejsze przywiązanie wagi do umiejętności. Przeprowadzona została analiza porównawcza ocen ze studiów oraz ocen z egzaminu dyplomowego na przykładzie kierunków Finanse i rachunkowość oraz Informatyka i ekonometria. I tak: na kierunku Informatyka i ekonometria wszyscy studenci otrzymali wyższe oceny na egzaminie dyplomowym niż w toku studiów. Natomiast na kierunku finanse

i rachunkowość są przypadki w których ocena na egzaminie dyplomowym jest niższa aniżeli średnia z ocen. Potwierdza to między innymi duży stopień trudności kierunku informatyka i ekonometria i skłania do dalszych analiz. Tak głębokie przeglądy programowe będą dobrze służyć procesom doskonalenia.

c) ocenę kadry akademickiej

Na Wydziale od wielu lat prowadzony jest proces ankietyzacji zajęć a w tym oceny jakości kadry akademickiej. Ankietyzacja jest prowadzona w cyklu rocznym w systemie elektronicznym i obejmuje wszystkie zajęcia ujęte w programie studiów. Jest 10 pytań oraz uwagi otwarte. Pytania dotyczą sposobu prowadzenia zajęć, komunikatywności, dyscypliny zajęć, treści nauczania, Wyniki ewaluacje uśrednione są dostępne w bibliotece i dziekanacie Nazwiska dziesięciu najlepszych najwyżej ocenionych nauczycieli są publikowane na stronie internetowej i ogłaszane na Radzie Wydziału. Kierunek informatyka i ekonometria otrzymał uśrednione oceny zawarte w przedziale od 4,02 do 4,19. Zespół oceniający otrzymał wyniki analiz z wykorzystaniem zaawansowanych metod statystycznych Na uwagę zasługuje podejście metodologiczne tych opracowań. Uwzględnia się różne przekroje analiz np. według komentarzy otwartych, poprzez grupowanie pytań, według poszczególnych pytań. Przeprowadzono analizę korelacji pomiędzy parametrami ewaluacyjnymi. Wnioski z tych analiz są bardzo cenne. Na przykład są spostrzeżenia wskazujące iż opinie pozytywne mają niski stopień zróżnicowania zaś negatywne bardzo wysoki co oznacza iż poglądy te w przypadku ocen negatywnych są zróżnicowane. Badania korelacyjne wykazują że dobre rezultaty naukowe nauczyciela akademickiego nie odpowiadają dobrym opiniom studentów. Ustalono i analizowano wielowymiarowe profile przedmiotów z uwagi na cechy ewaluacyjne w przestrzeni parametrów. Tak bogata statystyczna analiza procesu dydaktycznego w świetle opinii studenckich powinna dobrze służyć doskonaleniu jakości kształcenia. Kolejnym instrumentem wykorzystywanym w procesie oceny kadry akademickiej są hospitacje Na kierunku informatyka i ekonometria zaplanowano w roku akademickim 2012/2103 9 hospitacji w semestrze letnim. Zrealizowano siedem a dwie przełożone zostały na kolejny rok. W zasadach hospitacji przewiduje się priorytet w wyznaczaniu zajęć które nie były hospitowane w okresie ostatnich 4 lat oraz zajęć, które zostały słabo ocenione przez studentów. Władze wydziału dokonały identyfikacji najczęściej powtarzających się uwag i zaleceń hospitacyjnych. Zalecenia wskazywały na konieczność silniejszego angażowania studentów w wykonywanie zadań dydaktycznych, dobór praktycznych przykładów i urozmaicenie zajęć.

Kadra akademicka podlega również okresowej ocenie zgodnie z wymaganiami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Kryteria tej oceny uwzględniają prace dydaktyczną w tym także opinie studentów, pracę naukową i organizacyjną. Ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia a także oczekiwań rynku pracy.

Przegląd bardzo bogatej dokumentacji oraz spotkania z władzami uczelni, Komisją ds. Jakości Kształcenia, kadrami i studentami pozwalają uznać, że na wizytowanym Wydziale prowadzone są działania doskonalące jakość kształcenia. Zidentyfikowano zjawiska patologiczne: absencję studentów na zajęciach obowiązkowych, ściąganie na kolokwium i egzaminach pisemnych, dopuszczanie się przez studentów plagiatów podczas pisania prac zaliczeniowych lub dyplomowych, niesamodzielne pisanie prac zaliczeniowych i dyplomowych, niewypełnianie wszystkich zadań zadeklarowanych w dziennikach praktyk.

Wprowadzono zasadę organizowania obowiązkowych spotkań dla studentów 1 roku studiów w pierwszym dniu ich zajęć na uczelni, z udziałem dziekana lub prodziekana i przedstawiciela dziekanatu. Na spotkaniach tych zwraca się uwagę studentom na zakresu ich obowiązków oraz odpowiedzialności za ich niewypełnienie. W wyniku cyklicznych działań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia zminimalizowano przypadki niewłaściwego doboru tematyki prac dyplomowych na kierunku informatyka i ekonometria. Przegląd prac dyplomowych przez zespół oceniający pozwala jednak zauważyć że konieczne jest wdrożenie wewnętrznych mechanizmów oceny prac dyplomowych w celu podniesienia ich jakości. Dokonany na kierunku szczegółowy przegląd sylabusów pozwolił na wskazanie uchybień a następnie dokonanie stosownych korekt. Przegląd ten pozwolił na urealnienie siły wpływu poszczególnych przedmiotów, ich treści kształcenia na realizację zakładanych efektów kształcenia. Sprawdzano aktualność zalecanej literatury. Dokonano statystycznej analizy struktury ocen uzyskiwanych przez studentów. Zlokalizowano przedmioty, które będą wymagały dokładniejszej kontroli WK ds. JK. Analiza pokazała które semestry mają niższe oceny co może sugerować modyfikacje sekwencji przedmiotów i nasycania w te które sprawiają szczególne trudności. Średnia ocen na kierunku informatyka i ekonometria jest zdecydowanie niższa od pozostałych kierunków. Zespół oceniający uważa iż należy analizie poddać te przedmioty, które mają strukturę ocen wskazującą na przewagę niskich ocen i po rozpoznaniu przyczyn wprowadzić działania doskonalące, np. zwiększenie liczby godzin zajęć aktywnych, zmiany metody dydaktycznej.

W opinii władz Wydziału wdrażanie systemu zapobiegania zjawiskom patologicznym przynosi wymierne rezultaty, jak chociażby niemal całkowite wyeliminowanie przypadków skracania zajęć. Proces ankietowania wymusił zmiany w zatrudnieniu w stosunku do dwóch osób, które otrzymywały bardzo słabe oceny od studentów. W wyniku ankiet dokonano dywersyfikacji przedmiotu Technologie informacyjne wprowadzając dwie ścieżki kształcenia uzależnione od stopnia zaawansowania przygotowania studentów. Na jednym z ostatnich posiedzeń Komisji ds. Jakości Kształcenia studentka zgłosiła potrzebę weryfikacji formularza ankietowego. Uznano podjęcie działań w zakresie zmian formularzy ankiet skierowanych do studentów i pracodawców.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenie uwzględnia działania zapewniające dostęp informacji o działaniach projakościowych. Osobą odpowiedzialną za zapewnienie publicznej dostępności efektów kształcenia jest koordynator ds. wydziałowej strony internetowej powołany przez Radę Wydziału. Osoba ta jest odpowiedzialna za przekazywanie na bieżąco uczelnianemu administratorowi opiekującemu się serwerami wydziałowymi treści, które zostają umieszczone na wydziałowej stronie internetowej. W szczególności, dla kierunku informatyka i ekonometria umieszczone są informacje zawierające: • opis kierunku i specjalności, • informacje dla kandydatów o warunkach przyjęcia na studia, • kierunkowe efekty kształcenia wraz z odniesieniami do efektów obszarowych, • plany studiów wraz układem przedmiotów w każdym semestrze, • sylabusy do wszystkich przedmiotów zawierające modułowe efekty kształcenia, • zestaw pytań kierunkowych i specjalnościowych do egzaminu dyplomowego, • terminy dyżurów dziekańskich i godzin konsultacyjnych wykładowców, • oceny egzaminów i zaliczeń, • zasady przeprowadzania egzaminów i zaliczeń, trybu uzyskiwania dyplomów itd.)

Wydziałowa strona internetowa jest okresowo kontrolowana przez WK ds. JK, a wnioski są przekazywane koordynatorowi ds. wydziałowej strony internetowej, celem uzupełnienia lub aktualizacji treści dostępnych publicznie na stronie wydziału i uczelni.

Wykładowcy zostali zobowiązani do omówienia na pierwszych zajęciach wymagań i procedur weryfikacji zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia. Proces tworzenia sylabusów, ich weryfikacji, wymiany wskazówek i uwag z autorami oraz proces akceptacji odbywał się za pomocą wyspecjalizowanej platformy internetowej: <http://syllabus.ka.edu.pl/>

Efekty pracy Komisji ds. jakości Kształcenia dotyczące kierunku można znaleźć w publikacjach: Analiza powiązań efektów kształcenia z serii Biuletynów QualitasModrevianae, System Zarządzania Jakością Kształcenia w KA AFM. BIULETYNIE QUALITAS MODREVIANAE System zarządzania jakością kształcenia w KAAFm pt. Analiza powiązań efektów kształcenia na kierunku Informatyka i ekonometria. W celu popularyzowania problematyki jakości kształcenia wydano publikację uczelnianą pt. Krajowe Ramy Kwalifikacji biurowa konieczność czy szansa na poprawę jakości kształcenia w uczelniach

8.2)

Studenci kierunku informatyka i ekonometria biorą udział w funkcjonowaniu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. W szczególności, studenci wpływają na zapewnienie jakości kształcenia poprzez:

- udział przedstawiciela studentów w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia,
- udział w badaniach ankietowych, w tym w ankietach ewaluacyjnych pod koniec każdego semestru oraz w ankiecie opiniującej efekty kształcenia pod koniec cyklu kształcenia na danym kierunku studiów.

Przegląd dokumentacji a także spotkania ze studentami pozwalają uznać że studenci mają możliwość aktywnego uczestniczenia w pracach na rzecz jakości kształcenia. Z Protokołów spotkania ze starostami poszczególnych lat i kierunków w tym kierunku informatyka i ekonometria wynika że studenci zgłaszają problemy z zakresu oceny jakości kształcenia: zgłaszali wnioski do procesu ankietyzacji, wnioskowali aby nie grupować zajęć z jednego przedmiotu w małej liczbie zjazdów, dyskutowano o obsadzie zajęć.

System zakłada, iż absolwenci, którzy zakończyli cykl kształcenia mogą wyrażać swoje opinie o przydatności zdobytej w toku studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (przy pomocy kwestionariusza ankiety lub w innej formie, np. w postaci uwag przekazywanych władzom dziekańskim). W celu zacieśnienia współpracy z przedstawicielami rynku pracy w Uczelni powołano Konwent uczelni, będący ciałem opiniodawczo-doradczym. Konwent skupia interesariuszy zewnętrznych uczelni, w tym również potencjalnych pracodawców dla absolwentów uczelni i wydziału. Na Wydziale funkcjonuje Rada Programowa ds. współpracy z biznesem przy Studium Informatycznym. Przeprowadzone szerokie badania ankietowe wśród pracodawców miały istotny wpływ na ostateczny katalog efektów kształcenia kierunku informatyka i ekonometria oraz program kształcenia. Ankiety dotyczą opiniowania przydatności wybranych efektów kształcenia odnoszących się głównie do przedmiotów kierunkowych, zawierają ponadto pytania dotyczące planów studiów oraz pytanie o zainteresowanie zatrudnieniem absolwentów uczelni. Zebrane ankiety od interesariuszy związanych z poszczególnymi kierunkami są poddawane analizie statystycznej, na podstawie której WK ds. JK formułuje wnioski i przedstawia je dziekanowi oraz opiekunom poszczególnych kierunków i specjalności celem rozważenia możliwości wprowadzenia modyfikacji w planach studiów i programach kształcenia dla przyszłych studentów Wydziału. Zespół oceniający zapoznał się z tymi analizami. Po przeprowadzonej analizie można stwierdzić, że w przedstawionych wnioskach po ocenie programu zajęć na kierunku dominowały następujące wskazania:

- pozostawienie bez zmian programu studiów, co dotyczyło wszystkich kategorii podanych przedmiotów,
- poszerzenie lub znaczne poszerzenie przedmiotów specjalizacyjnych kosztem zawężenia ogólnych i podstawowych,
- poszerzenie, zmianę lub dodanie konkretnych przedmiotów, które wg interesariuszy powinny być obecne w programie studiów lub traktowane z większą uwagą.

Dodatkową szansę na nawiązanie kontaktu z nowo powstającymi podmiotami gospodarczymi, będącymi interesariuszami zewnętrznymi cennymi jest działający w ramach uczelni Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Na wydziale funkcjonuje system badania karier zawodowych absolwentów w postaci ankiety internetowej, rozsyłanej do wszystkich absolwentów, którzy wcześniej wyrazili na to pisemną zgodę. Formularze zgody zbierane są przez dziekanaty od 2012 r. Kwestionariusz ankiety składa się z dwóch głównych segmentów. Pierwszy z nich dotyczy sytuacji zawodowej absolwenta, w drugim oceniane są umiejętności i kompetencje nabyte w czasie studiów. Uzyskane wyniki pozwolą dostosować treści i proces kształcenia do wymogów rynku pracy a także aktualizować ofertę studiów podyplomowych i szkoleń proponowanych absolwentom przez uczelnię (program kształcenia przez całe życie). Na wizytowanym Wydziale przeprowadzono badania losów absolwentów dla dwóch roczników absolwentów (lata 2011/2012 i 2012/2013)Wnioski są w trakcie opracowania. We wrześniu bieżącego roku rozpoczęto szersze monitorowanie karier zawodowych pierwszych absolwentów, którzy uzyskali dyplom w okresie czerwiec – wrzesień 2013. Badanie ma charakter ankiety internetowej rozsyłanej drogą e-mailową do wszystkich absolwentów którzy wcześniej wyrazili zgodę na udział w badaniu. Główne cele badania to:

- wskazanie kierunków dających najszybsze zatrudnienie i najwyższe zarobki,
- określenie branż w jakich pracują absolwenci oraz czy jest to praca zgodna z ukończonym kierunkiem studiów,
- sprawdzenie jak długo absolwenci szukają pracy i gdzie ją znajdują,
- poznanie jakie umiejętności nabyte w czasie studiów okazują się być najbardziej przydatne na rynku pracy.

Studenci mają możliwość oceny zajęć w przeprowadzanych ankietach ewaluacyjnych oraz dotyczących kadry naukowo-dydaktycznej. Ankiety przeprowadzane są w formie papierowej po zakończeniu zajęć, a przed sesją egzaminacyjną. Wyniki opracowywane są jednak już po egzaminach, także nie występuje obawa o wpływ wyników ankiety na oceny z egzaminu. Zadawane studentom pytania dotyczą: postawy wykładowcy, przygotowania prowadzącego do zajęć, atmosfery podczas zajęć, łatwości w nawiązywaniu kontaktów ze studentami, a także przydatności treści przekazywanych podczas zajęć. W ankietach ewaluacyjnych pozostawiono także miejsce do swobodnej wypowiedzi studenta. Ankiety te faktycznie są wykorzystywane podczas oceny pracowników naukowo-dydaktycznych oraz przy udoskonalaniu programu kształcenia, na co zostały wskazane przykłady podczas wizytacji. Ponadto po każdym semestrze organizowane są otwarte spotkania, na których omawiane są wyniki ewaluacji. Studenci mają także swojego przedstawiciela w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Spotkania tego gremium są otwarte także dla innych studentów zaangażowanych w prace na rzecz rozwoju kierunku. Zaangażowanie studentów w proces zapewniania jakości kształcenia na kierunku *informatyka i ekonometria* jest prawidłowe.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	+	+	+
Umiejętności	+	+	+/-	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+/-	+	+	+

+ - **pozwala na pełne osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

+/- - **budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

- - **nie pozwala na osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - ocena: w pełni,
 Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Struktura zarządzania kierunkiem studiów informatyka i ekonometria uwzględnia zasady wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Na kierunku dokonywane są przeglądy programowe, weryfikacja efektów kształcenia, ocena kadry akademickiej. Wprowadzono działania doskonalące.

8.2) W procesie zapewnienia jakości kształcenia aktywnie uczestniczy kadra akademicka, studenci oraz przedstawiciele rynku pracy którzy opiniowali efekty kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku		X			
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3. program studiów		X			
4. zasoby kadrowe		X			
5. infrastruktura dydaktyczna		X			
6. prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek informatyka i ekonometria ma możliwości dalszego rozwoju. Sprzyja temu przede wszystkim wdrożony i sprawnie funkcjonujący wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Kierunek wymaga dyskusji programowej uwzględniającej zainteresowania studentów, potrzeby rynku pracy oraz możliwości kadrowe. Należy rozważyć osadzenie kierunku w dwóch obszarach kształcenia : nauk społecznych i nauk technicznych. Wskazana jest bardziej aktywna współpraca z odpowiednimi przedsiębiorstwami i instytucjami w zakresie organizacji procesu dydaktycznego. Warto wprowadzić do programu kształcenia pełne wykorzystanie oprogramowania komputerowego w zakresie obsługi informatycznej procesów zarządczych.